

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Շրջակա միջավայրի վրա ներգործության մոնիտորինգի կենտրոն

ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ 2016թ.

ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ՁՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԻ

Ե Ր Ե Վ Ա Ն

2017

Բ ն վ ա ն դ ա կ ու թ յ ու ն

Ներածություն	3
ՀՀ մակերևութային ջրերի աղտոտվածության մակարդակը 2016թ.-ին	3
Ամփոփագրում տեղ գտած հապավումների ցանկ	3
ՀՀ մակերևութային ջրերի որակի մոնիտորինգի դիտակետերի անվանացանկ.....	5
Մոնիտորինգի դիտակետերի անվանացանկ	5
ՀՀ մակերևութային ջրերի որակի մոնիտորինգի դիտացանցն ըստ գետավազանների	12
Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման տարածք	33
Ախուրյանի ջրավազանային կառավարման տարածք	36
Հրազդանի ջրավազանային կառավարման տարածք	40
Սևանի ջրավազանային կառավարման տարածք	44
Արարատյան ջրավազանային կառավարման տարածք	44
Հարավային ջրավազանային կառավարման տարածք.....	45
ՀՀ ջրամբարների ջրի քիմիական որակը 2016թ.-ին	47
Արաքս գետ.....	48
Սևանա լիճ	50
Էկոլոգիական նորմեր	53
Մակերևութային ջրերի աղտոտվածության չափանիշներ	54
«Արտակարգ բարձր աղտոտվածություն» և «բարձր աղտոտվածություն» արտահայտությունների սահմանումը	55

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Ամփոփագիրը կազմված է Հայաստանի Հանրապետության մակերևութային ջրերի քիմիական որակի մասին տեղեկատվություն ապահովելու, գետերի համեմատաբար վտանգավոր հատվածները հայտնաբերելու և դրանց վերահսկողությունն ուժեղացնելու նպատակով:

2016թ.-ին մակերևութային ջրերի որակի դիտարկումներ իրականացվել են հանրապետության 41 գետի, Արփա-Սևան թունելի, Արփի լճի, Ախուրյանի, Ապարանի, Ագատի, Կեչուտի ջրամբարների և Երևանյան լճի և Սևանա լճի 131 դիտակետում, որտեղից վերցվել է 966 փորձանմուշ, որոշվել՝ 40320 ցուցանիշ:

Ծաղկաձորում շրջակա միջավայրի որակի մոնիտորինգի միջոցառումների շրջանակում Ծառաղբյուր գետի 2 դիտակետից վերցվել է 24 փորձանմուշ, որոշվել՝ 960 ցուցանիշ:

Արաքս գետի ջրի աղտոտվածության հայ-իրանական համատեղ մոնիտորինգի ծրագրի շրջանակում Արաքս գետից վերցվել է ջրի 54 փորձանմուշ, որոշվել՝ 2020 ցուցանիշ:

Ընդհանուր առմամբ 2016թ.-ին ՀՀ մակերևութային ջրերի որակի մոնիտորինգի համար վերցվել է 1044 փորձանմուշ, որոշվել՝ 43300 ցուցանիշ:

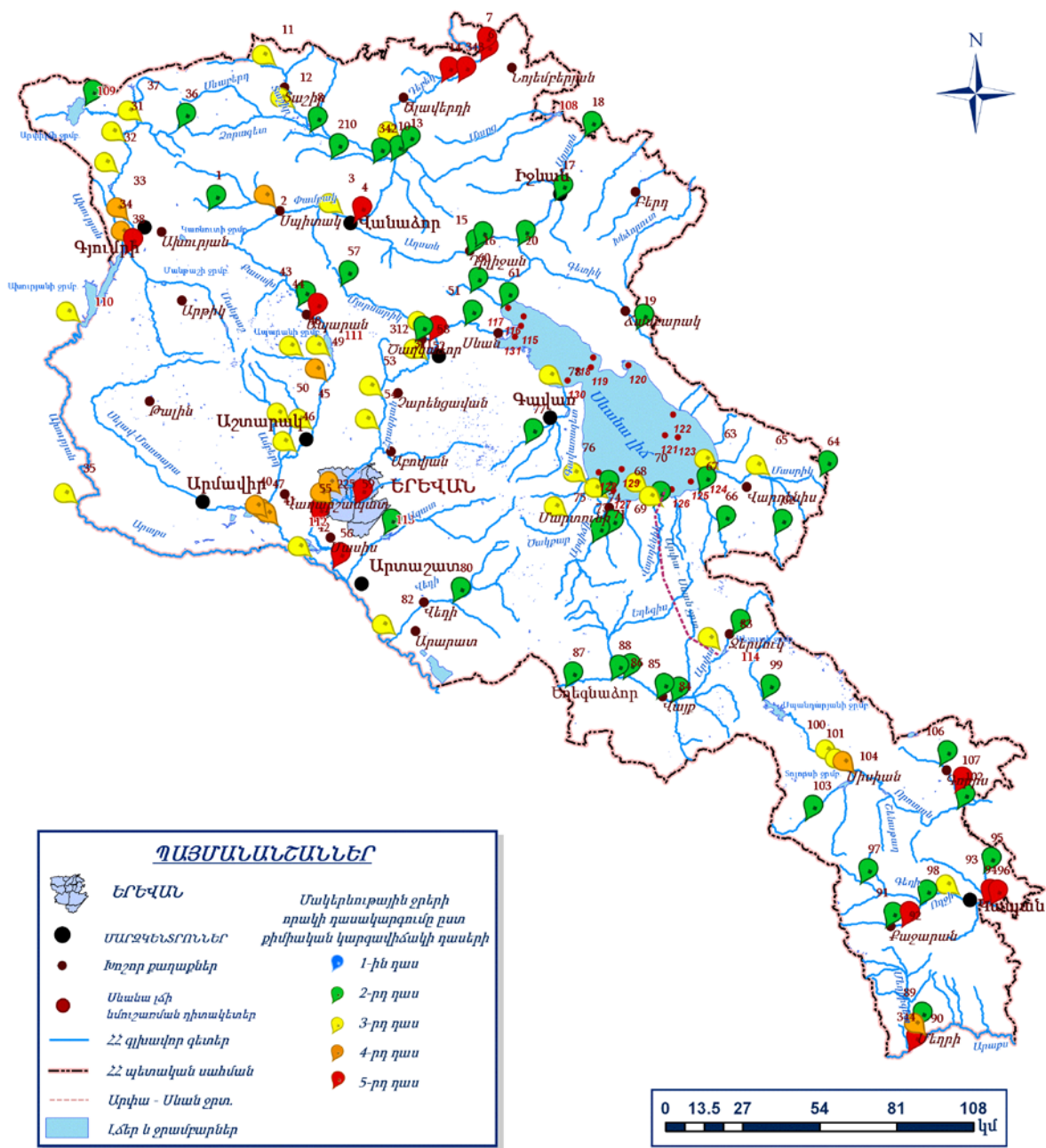
ՀՀ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹՅԱՆ ՋՐԵՐԻ ԱՂՏՈՏՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿԸ 2016թ.-ԻՆ

ՀՀ գետերի և ջրամբարների ջրի քիմիական որակը գնահատվել է համաձայն ՀՀ կառավարության կողմից «Կախված տեղանքի առանձնահատկություններից՝ յուրաքանչյուր ջրավազանային կառավարման տարածքի ջրի որակի ապահովման նորմերը սահմանելու մասին» որոշմամբ (ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունվարի 27-ի N 75 Ն որոշում) սահմանված նորմերի: ՀՀ-ում մակերևութային ջրերի որակի գնահատման համակարգը ջրի քիմիական որակի յուրաքանչյուր ցուցանիշի համար տարբերակում է կարգավիճակի հինգ դաս՝ «գերազանց» (1-ին դաս), «լավ» (2-րդ դաս), «միջակ» (3-րդ դաս), «անբավարար» (4-րդ դաս) և «վատ» (5-րդ դաս): Ջրի քիմիական որակի ընդհանրական գնահատականը ձևավորվում է վատագույն որակ ցուցաբերող ցուցանիշի դասով: ՀՀ –ում Սևանա լճի և Արաքս գետի ջրի քիմիական որակի գնահատումը դեռևս կատարվում է համաձայն 1990թ.-ին ընդունված մակերևութային ջրերի աղտոտվածության ձկնատնտեսական սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաների:

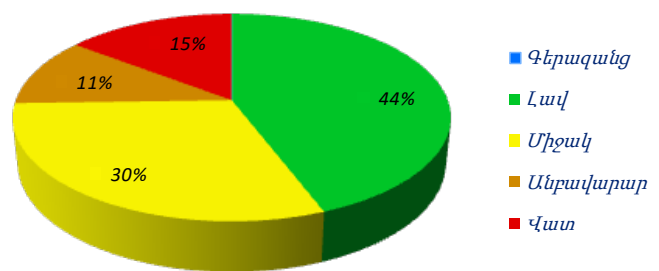
ԱՄՓՈՓԱԳՐՈՒՄ ՏԵՂ ԳՏԱԾ ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

ք.	-	քաղաք
գյ.	-	գյուղ
ԹԿՊՏ	-	թթվածնի հնգօրյա կենսաքիմիական պահանջ
ԹՔՊ	-	թթվածնի քիմիական պահանջ
ՍԹԿ	-	սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիա
ՋԿՏ	-	ջրավազանային կառավարման տարածք

ՀՀ մակերևութային ջրերի քիմիական որակը 2016 թվականին

2016թ.-ին ՀՀ գետերի և ջրամբարների ջրի քիմիական որակի նկարագիրը (դիտակետերի ընդհանուր թիվ՝ 103)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ՋՐԵՐԻ ՈՐԱԿԻ

ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ ԴԻՏԱԿԵՏԵՐԻ ԱՆՎԱՆԱՑԱՆԿ

Դիտակետի համարը քարտեզի վրա	Մարզ	Գետ	Ջրային օբյեկտի կարգ	Դիտակետ	Դիտակետի կարգ	Դիտակետի տեղադրություն
1	Լոռի	Փամբակ	միջին	գյ. Հարթագյուղ	4	0.5 կմ գյուղից վերև
2	Լոռի	Փամբակ	միջին	ք. Սպիտակ	3	0.5 կմ քաղաքից ներքև
3	Լոռի	Փամբակ	միջին	ք. Վանաձոր	3	0.6 կմ քաղաքից վերև
4	Լոռի	Փամբակ	միջին	ք. Վանաձոր	3	4.5 կմ քաղաքից ներքև, 0.5 կմ Մեղրուտ գյուղից ներքև
5	Լոռի	Դեբեդ	միջին		3	0.5 կմ Մարցիգետ գետի թափման կետից ներքև
6	Լոռի	Դեբեդ	միջին	գյ. Այրում	3	0.5 կմ գյուղից վերև
7	Լոռի	Դեբեդ	միջին		2	Սահմանի մոտ
8	Լոռի	Չորագետ	փոքր	ք. Ստեփանավան	4	0.5 կմ քաղաքից վերև
10	Լոռի	Չորագետ	փոքր		3	Գետաբերան
11	Լոռի	Տաշիր	փոքր	գյ. Միխայելովկա	4	0.5 կմ գյուղից վերև
12	Լոռի	Տաշիր	փոքր	գյ. Մարատովկա	4	0.5 կմ գյուղից ներքև
13	Լոռի	Մարցիգետ	փոքր		4	Գետաբերան
14	Լոռի	Ախթալա	փոքր		3	Գետաբերան
15	Տավուշ	Աղստև	միջին	ք. Դիլիջան	3	1.2 կմ քաղաքից վերև
16	Տավուշ	Աղստև	միջին	ք. Դիլիջան	3	0.5 կմ քաղաքից ներքև
17	Տավուշ	Աղստև	միջին	ք. Իջևան	2	1 կմ քաղաքից վերև
18	Տավուշ	Աղստև	միջին		2	Սահմանի մոտ
19	Գեղարքունիք	Գետիկ	փոքր	ք. Ճամբարակ	4	0.5 կմ քաղաքից վերև

Դիտակետի համարը քարտեզի վրա	Մարզ	Գետ	Ջրային օբյեկտի կարգ	Դիտակետ	Դիտակետի կարգ	Դիտակետի տեղադրություն
20	Տավուշ	Գետիկ	փոքր		3	Գետաբերան
25	Արմավիր	Արաքս	միջին	գյ. Սուրմալու	4	Թուրքիայի Սուրմալու գյուղի դիմաց
26	Արարատ	Արաքս	միջին		3	Հրազդան գետի թափման կետից վերև
27	Արարատ	Արաքս	միջին		3	Հրազդան գետի թափման կետից ներքև
28	Արարատ	Արաքս	միջին	գյ. Արմաշ	3	0.5 կմ գյուղից ներքև
29	Սյունիք	Արաքս	միջին	ք. Ագարակ	3	2 կմ քաղաքից հարավ
30	Սյունիք	Արաքս	միջին	ք. Ագարակ	3	2.5 կմ քաղաքից հարավ-արևելք
31	Շիրակ	Ախուրյան	միջին	ք. Ամասիա	3	0.5 կմ քաղաքից վերև
32	Շիրակ	Ախուրյան	միջին	ք. Ամասիա	3	1 կմ քաղաքից ներքև
33	Շիրակ	Ախուրյան	միջին	ք. Գյումրի	3	0.8 կմ քաղաքից վերև
34	Շիրակ	Ախուրյան	միջին	ք. Գյումրի	3	5 կմ քաղաքից ներքև
35	Արմավիր	Ախուրյան	միջին	գյ. Երվանդաշատ	4	0.5 կմ գյուղից ներքև
36	Շիրակ	Աշոցք	փոքր	գյ. Արտաշեն	4	0.5 կմ գյուղից վերև
37	Շիրակ	Աշոցք	փոքր		3	Գետաբերան
38	Շիրակ	Կարկաչուն	փոքր	գյ. Ղարիբջանյան	3	1 կմ գյուղից ներքև
40	Արմավիր	Մեծամոր	միջին	ք. Վաղարշապատ	3	10 կմ քաղաքից դեպի հարավ
41	Արմավիր	Մեծամոր	միջին	ք. Վաղարշապատ	3	11 կմ քաղաքից հարավ-արևելք
42	Արմավիր	Մեծամոր	միջին	գյ. Ռանչպար	3	0.5 կմ գյուղից ներքև
43	Արագածոտն	Քասախ	փոքր	ք. Ապարան	4	0.5 կմ քաղաքից վերև

Դիտակետի համարը քարտեզի վրա	Մարզ	Գետ	Ջրային օբյեկտի կարգ	Դիտակետ	Դիտակետի կարգ	Դիտակետի տեղադրություն
44	Արագածոտն	Քասախ	փոքր	ք. Ապարան	4	0.5 կմ քաղաքից ներքև
45	Արագածոտն	Քասախ	փոքր	ք. Աշտարակ	3	1 կմ քաղաքից վերև
46	Արագածոտն	Քասախ	փոքր	ք. Աշտարակ	3	3.5 կմ քաղաքից ներքև, Օշական գյուղի տարածքից
47	Արմավիր	Քասախ	փոքր		3	Գետաբերանից
48	Արագածոտն	Գեղարոտ	փոքր	գյ. Արագած	4	0.5 կմ գյուղից վերև
49	Արագածոտն	Գեղարոտ	փոքր		4	Գետաբերանից
50	Արագածոտն	Շաղվարդ	փոքր	գյ. Փարպի	4	0.5 կմ գյուղից ներքև
51	Գեղարքունիք	Հրազդան	միջին		3	Գեղամավան գյուղի մոտ
52	Կոտայք	Հրազդան	միջին	գյ. Քաղսի	3	0.5 կմ գյուղից ներքև
53	Կոտայք	Հրազդան	միջին	գյ. Արգել	3	0.5 կմ գյուղից ներքև
54	Կոտայք	Հրազդան	միջին	Արգնի ՀԷԿ	3	0.5 կմ ՀԷԿ-ից ներքև
55	Արարատ	Հրազդան	միջին	ք. Երևան	2	6 կմ քաղաքից ներքև, Դարբնիկ գյուղի մոտ
56	Արարատ	Հրազդան	միջին		2	Գետաբերանից
57	Կոտայք	Մարմարիկ	փոքր	գյ. Հանքավան	4	0.5 կմ գյուղից վերև
58	Կոտայք	Մարմարիկ	փոքր		4	Գետաբերանից
59	Երևան	Գետառ	փոքր	ք. Երևան	4	Գետաբերանից
60	Գեղարքունիք	Ջկնազետ	փոքր	գյ. Սեմյոնովկա	4	0.5 կմ գյուղից վերև
61	Գեղարքունիք	Ջկնազետ	փոքր		3	Գետաբերանից
62	Գեղարքունիք	Մասրիկ	փոքր	գյ. Վերին Շորժա	4	0.5 կմ գյուղից վերև
63	Գեղարքունիք	Մասրիկ	փոքր		3	Գետաբերանից
64	Գեղարքունիք	Սոթք	փոքր	հանքավայր	3	0.5 կմ հանքավայրից վերև

Դիտակետի համարը քարտեզի վրա	Մարզ	Գետ	Ջրային օբյեկտի կարգ	Դիտակետ	Դիտակետի կարգ	Դիտակետի տեղադրություն
65	Գեղարքունիք	Սոթք	փոքր		3	Գետաբերանից
66	Գեղարքունիք	Կարճաղբյուր	փոքր	գյ. Աղբյուրաձոր	4	0.5 կմ գյուղից վերև
67	Գեղարքունիք	Կարճաղբյուր	փոքր		3	Գետաբերանից
68	Գեղարքունիք	Թունել Արփա-Սևան	փոքր	գյ. Ծովինար	4	0.7 կմ գյուղից վերև
69	Գեղարքունիք	Վարդենիս	փոքր	գյ. Վարդենիկ	4	0.5 կմ գյուղից վերև
70	Գեղարքունիք	Վարդենիս	փոքր		3	Գետաբերանից
71	Գեղարքունիք	Մարտունի	փոքր	գյ. Գեղհովիտ	4	0.5 կմ գյուղից վերև
72	Գեղարքունիք	Մարտունի	փոքր		3	Գետաբերանից
73	Գեղարքունիք	Արգիճի	միջին	գյ. Լեռնակերտ	4	0.5 կմ գյուղից վերև
74	Գեղարքունիք	Արգիճի	միջին		3	Գետաբերանից
75	Գեղարքունիք	Ծակքար	փոքր		3	Գետաբերանից
76	Գեղարքունիք	Շողվազ	փոքր		4	Գետաբերանից
77	Գեղարքունիք	Գավառագետ	փոքր	գյ. Ծաղկավան	3	0.5 կմ գյուղից վերև
78	Գեղարքունիք	Գավառագետ	փոքր		3	Գետաբերանից
80	Արարատ	Վեղի	փոքր	գյ. Ուրցաձոր	4	0.5 կմ գյուղից վերև
82	Արարատ	Վեղի	փոքր	ք. Արարատ	4	2 կմ քաղաքից ներքև
83	Վայոց ձոր	Արփա	միջին	ք. Ջերմուկ	3	0.5 կմ քաղաքից վերև
84	Վայոց ձոր	Արփա	միջին	ք. Վայք	3	0.5 կմ քաղաքից վերև
85	Վայոց ձոր	Արփա	միջին	ք. Վայք	3	0.5 կմ քաղաքից ներքև
86	Վայոց ձոր	Արփա	միջին	ք. Եղեգնաձոր	4	0.5 կմ քաղաքից վերև
87	Վայոց ձոր	Արփա	միջին	գյ. Արենի	4	0.5 կմ գյուղից ներքև
88	Վայոց ձոր	Եղեգիս	միջին	գյ. Շատին	4	0.5 կմ գյուղից ներքև

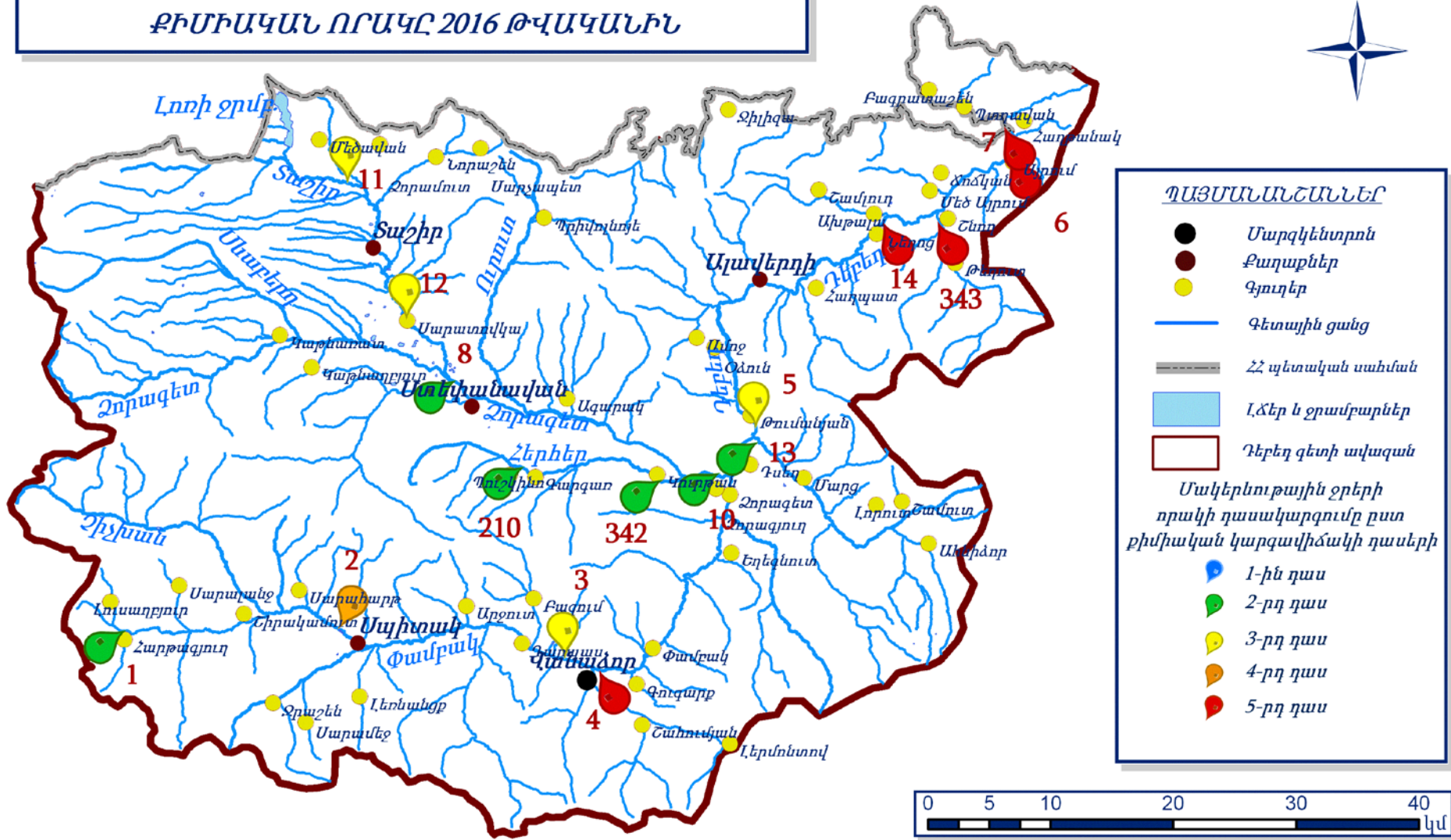
Դիտակետի համարը քարտեզի վրա	Մարզ	Գետ	Ջրային օբյեկտի կարգ	Դիտակետ	Դիտակետի կարգ	Դիտակետի տեղադրություն
89	Սյունիք	Մեղրիգետ	փոքր	ք. Մեղրի	4	0.5 կմ քաղաքից վերև
90	Սյունիք	Մեղրիգետ	փոքր		3	Գետաբերանից
91	Սյունիք	Ողջի	միջին	ք. Քաջարան	4	1.7 կմ քաղաքից վերև
92	Սյունիք	Ողջի	միջին	ք. Քաջարան	3	1.8 կմ քաղաքից ներքև
93	Սյունիք	Ողջի	միջին	ք. Կապան	3	0.8 կմ քաղաքից վերև
94	Սյունիք	Ողջի	միջին	ք. Կապան	3	6.8 կմ քաղաքից ներքև
95	Սյունիք	Արծվանիկ	միջին		4	0.5 կմ պոչամբարից վերև
96	Սյունիք	Արծվանիկ	միջին		3	Գետաբերանից
97	Սյունիք	Գեղի	փոքր	գյ. Աջաբաջ	4	0.5 կմ գյուղից վերև
98	Սյունիք	Գեղի	փոքր		4	Գետաբերանից
99	Սյունիք	Որոտան	միջին	գյ. Գորայք	4	0.5 կմ գյուղից վերև
100	Սյունիք	Որոտան	միջին	ք. Սիսիան	4	1 կմ քաղաքից վերև
101	Սյունիք	Որոտան	միջին	ք. Սիսիան	3	2 կմ քաղաքից ներքև
102	Սյունիք	Որոտան	միջին	գյ. Տաթև ՀԷԿ	4	0.5 կմ գյուղից ներքև
103	Սյունիք	Սիսիան	փոքր	գյ. Արևիս	4	0.5 կմ գյուղից վերև
104	Սյունիք	Սիսիան	փոքր		4	Գետաբերանից
105	Սյունիք	Տաթև	փոքր	գյ. Տաթև	4	1.5 կմ գյուղից ներքև
106	Սյունիք	Գորիսգետ	փոքր	ք. Գորիս	4	3 կմ քաղաքից վերև
107	Սյունիք	Գորիսգետ	փոքր	ք. Գորիս	3	1.5 կմ քաղաքից ներքև
109	Շիրակ	Արփի լճի ջրամբար	փոքր		4	ամբարտակի մոտից
110	Շիրակ	Ախուրյանի ջրամբար	միջին		2	ամբարտակի մոտից

Դիտակետի համարը քարտեզի վրա	Մարզ	Գետ	Ջրային օբյեկտի կարգ	Դիտակետ	Դիտակետի կարգ	Դիտակետի տեղադրություն
111	Արագածոտն	Ապարանի ջրամբար	փոքր		4	ամբարտակի մոտից
112	Երևան	Երևանյան լիճ	փոքր		4	ամբարտակի մոտից, գետի հոսանքով ներքև
113	Արարատ	Ազատի ջրամբար	փոքր		4	ամբարտակի մոտից
114	Վայոց ձոր	Կեչուտի ջրամբար	փոքր		4	ամբարտակի մոտից
115	Գեղարքունիք	Սևանա լիճ	շատ մեծ	թերակղզի	4	3.5 կմ թերակղզուց դեպի արևելք
116	Գեղարքունիք	Սևանա լիճ	շատ մեծ	թերակղզի	4	70° ազիմուտով թերակղզուց
117	Գեղարքունիք	Սևանա լիճ	շատ մեծ	ուղղաձիգ 121	4	Ձկնագետ գետի գետաբերանից 1 կմ հեռավորությունից
118	Գեղարքունիք	Սևանա լիճ	շատ մեծ	գյ.Շորժա	4	0.5 կմ գյուղից դեպի հարավ-արևմուտք
119	Գեղարքունիք	Սևանա լիճ	շատ մեծ	ուղղաձիգ 9	4	6.6 կմ 225° ազիմուտով Շորժա գյուղից դեպի հարավ, հարավ-արևմուտք
120	Գեղարքունիք	Սևանա լիճ	շատ մեծ	ուղղաձիգ 128	4	2 կմ Արտանիշ գյուղից 135° ազիմուտով
121	Գեղարքունիք	Սևանա լիճ	շատ մեծ	ուղղաձիգ 107	4	10 կմ Փամբակ գյուղից 270° ազիմուտով
122	Գեղարքունիք	Սևանա լիճ	շատ մեծ	ուղղաձիգ 18	4	2.2 կմ Փամբակ գյուղից 255° ազիմուտով
123	Գեղարքունիք	Սևանա լիճ	շատ մեծ	ուղղաձիգ 109	4	13 կմ Փամբակ գյուղից 235° ազիմուտով

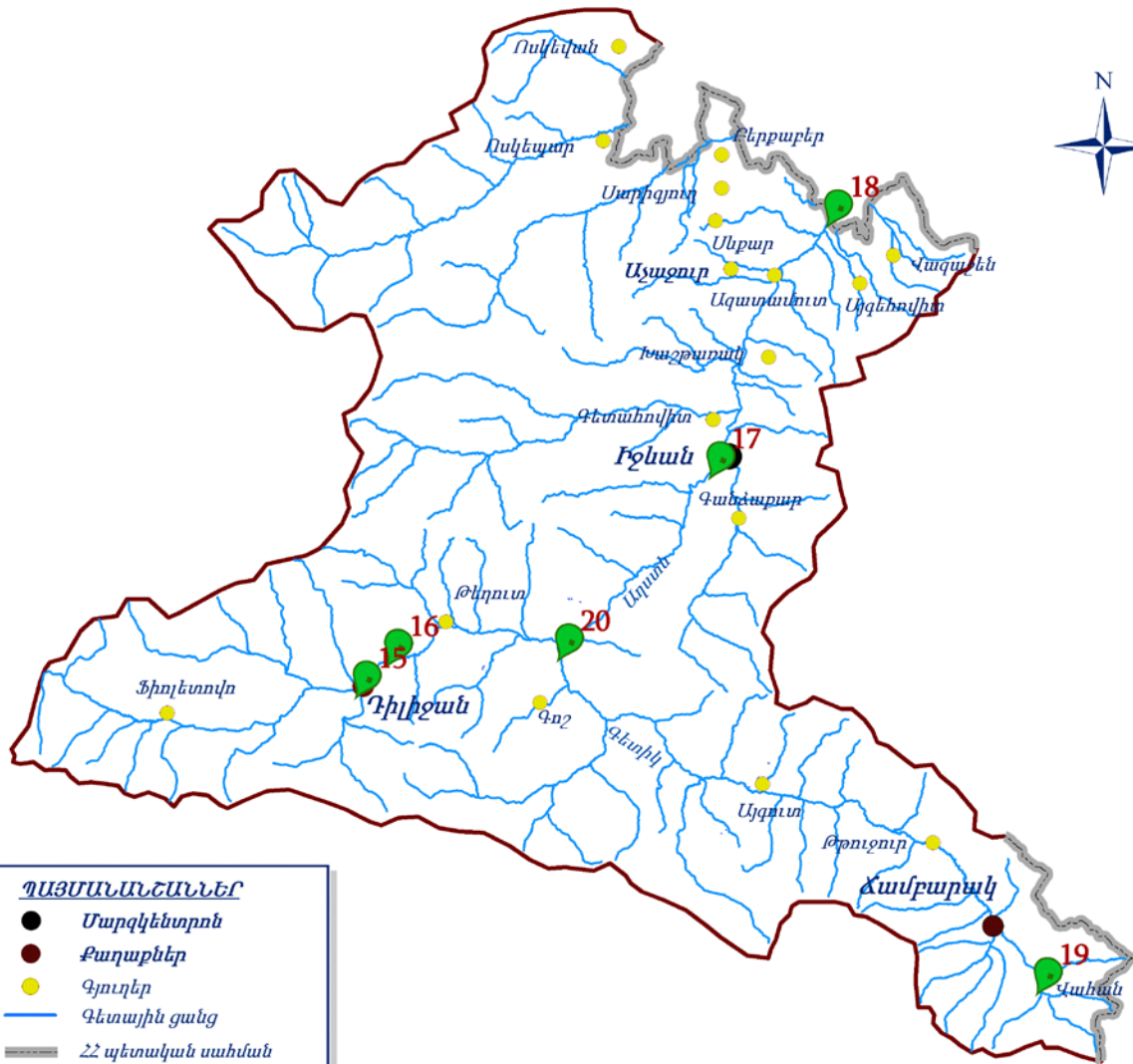
Դիտակետի համարը քարտեզի վրա	Մարզ	Գետ	Ջրային օբյեկտի կարգ	Դիտակետ	Դիտակետի կարգ	Դիտակետի տեղադրություն
124	Գեղարքունիք	Սևանա լիճ	շատ մեծ	Մասրիկ գետի գետաբերանի շրջանում	4	1 կմ Ծովակ գյուղից դեպի հյուսիս-արևմուտք
125	Գեղարքունիք	Սևանա լիճ	շատ մեծ	Կարճաղբյուր գետի գետաբերանի շրջանում	4	1 կմ գետաբերանից դեպի արևմուտք
126	Գեղարքունիք	Սևանա լիճ	շատ մեծ	Արփա-Սևան թունել ելքի մոտ	4	1 կմ Արծվանիստ գյուղից դեպի հյուսիս
127	Գեղարքունիք	Սևանա լիճ	շատ մեծ	Մարտունի գետի գետաբերանի շրջանում	4	1.5 կմ Մարտունի քաղաքից դեպի հյուսիս
128	Գեղարքունիք	Սևանա լիճ	շատ մեծ	ուղղաձիգ 30	4	15 կմ Երանոս գյուղից 90° ազիմուտով
129	Գեղարքունիք	Սևանա լիճ	շատ մեծ	ուղղաձիգ 136	4	24 կմ Երանոս գյուղից 90° ազիմուտով
130	Գեղարքունիք	Սևանա լիճ	շատ մեծ	գյ.Նորաղուս	4	7 կմ գյուղից դեպի հյուսիս-արևմուտք
131	Գեղարքունիք	Սևանա լիճ	շատ մեծ	ուղղաձիգ 4	4	7.5 կմ Չկալովկա գյուղից դեպի հյուսիս

ՀՀ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ՋՐԵՐԻ ՈՐԱԿԻ ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ ԴԻՏԱՑԱՆՑՆ ԸՍՏ ԳԵՏԱՎԱԶԱՆՆԵՐԻ

ԴԵԲԵԴ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒՅԹԱՅԻՆ ՋՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ 2016 ԹՎԱԿԱՆԻՆ

**ԱՂՍՏԵՎ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ՋՐԵՐԻ
ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ 2016 ԹՎԱԿԱՆԻՆ**

ՊԱՅՄԱՆԱՇԱՆՆԵՐ

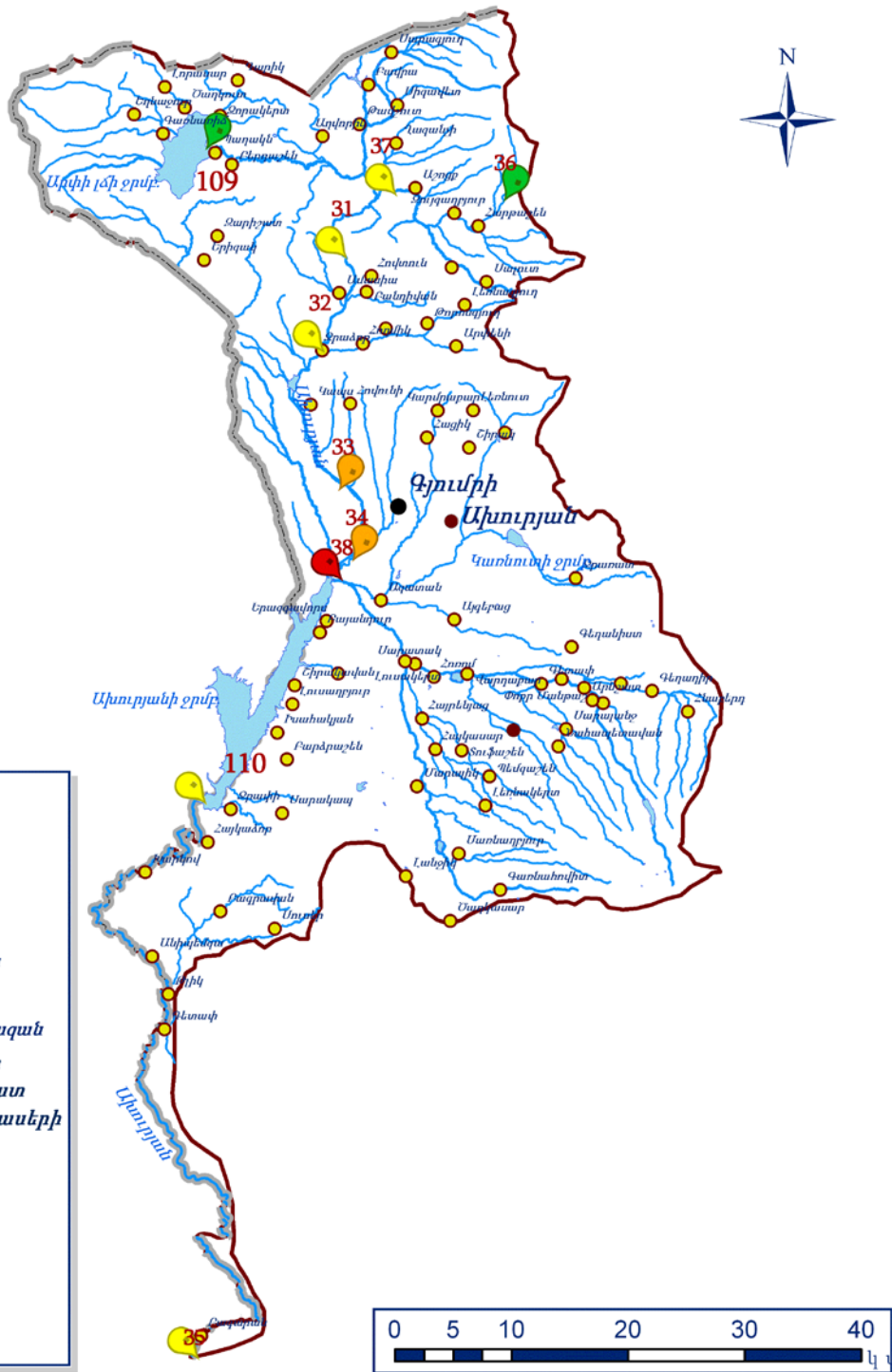
- Մարզկենտրոն
- Քաղաքներ
- Գյուղեր
- Գետային ցանց
- ՀՀ պետական սահման
- Աղստև գետի ավազան

Մակերևութային ջրերի որակի դասակարգումը ըստ քիմիական կարգավիճակի դասերի

- 1-ին դաս
- 2-րդ դաս
- 3-րդ դաս
- 4-րդ դաս
- 5-րդ դաս

**ԱՌՈՒՐՅԱՆ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ
ՋՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ 2016 ԹՎԱԿԱՆԻՆ**

ՊԱՅՄԱՆԱՆՇԱՆՆԵՐ

- Մարզկենտրոն
- Քաղաքներ
- Գյուղեր
- Գետային ցանց
- 22 կետական սահման
- ԼՃեր և ջրամբարներ
- Ախուրյան գետի ավազան

Մակերևութային ջրերի որակի դասակարգումը ըստ քիմիական կարգավիճակի դասերի

- 1-ին դաս
- 2-րդ դաս
- 3-րդ դաս
- 4-րդ դաս
- 5-րդ դաս

ՔԱՍԱԽ ԵՎ ՄԵԾԱՍՈՐ ԳԵՏԵՐԻ ԱՎԱԶԱՆՆԵՐԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ՋՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ 2016 ԹՎԱԿԱՆՆԻՆ

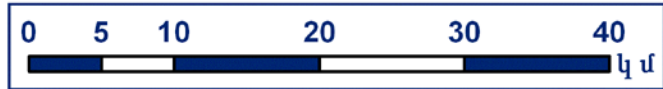

ՊԱՅՄԱՆԱՆՇԱՆՆԵՐ

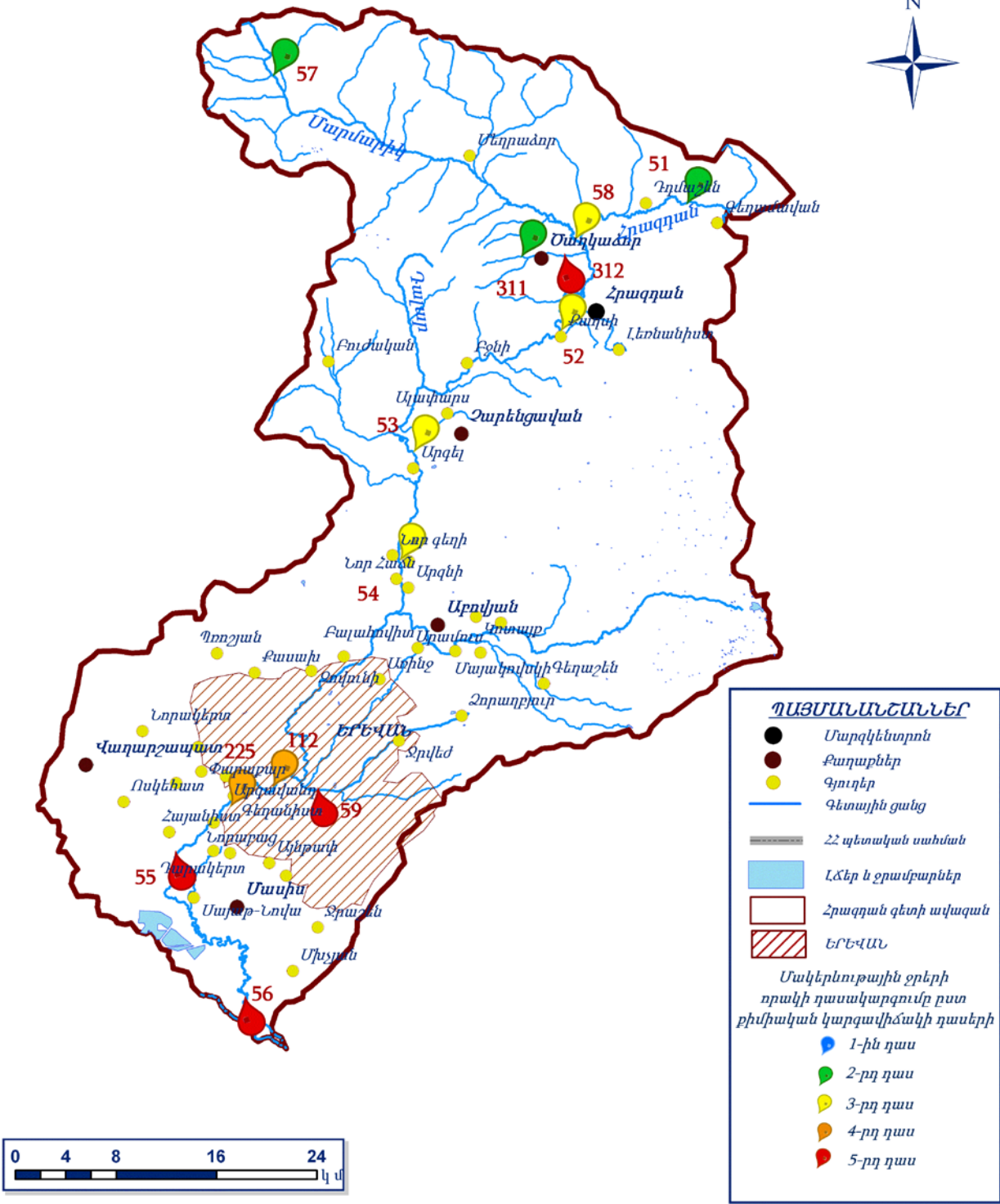
- Մարզկենտրոն
- Քաղաքներ
- Գյուղեր
- Գետային ցանց
- ՀՀ պետական սահման
- Լճեր և ջրամբարներ
- Մեծամոր գետի ավազան
- Քասաղ գետի ավազան

Մակերևութային ջրերի որակի դասակարգումը ըստ քիմիական կարգավիճակի դասերի

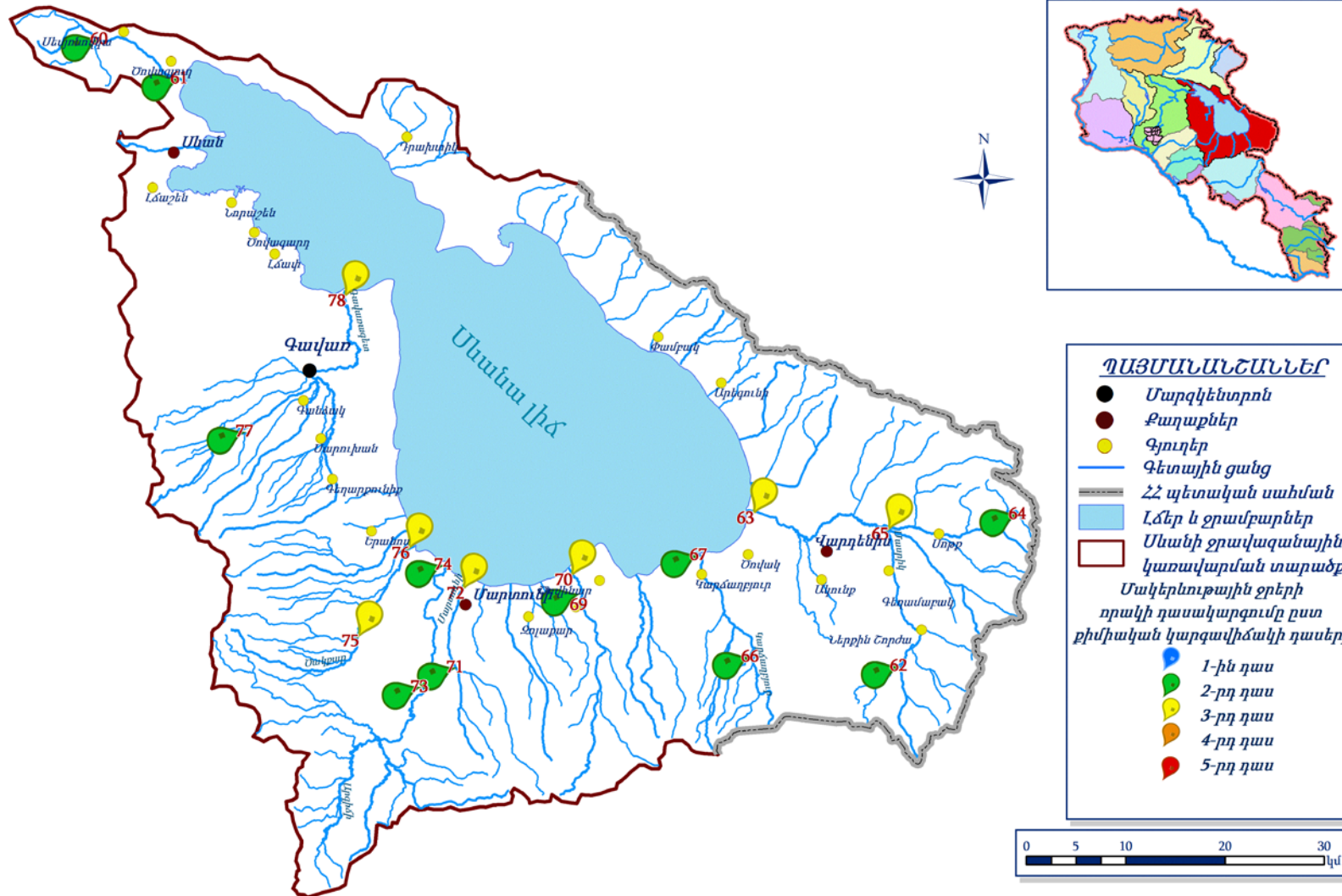
- 1-ին դաս
- 2-րդ դաս
- 3-րդ դաս
- 4-րդ դաս
- 5-րդ դաս

ՀՐԱՉԴԱՆ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ՋՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ 2016 ԹՎԱԿԱՆԻՆ

**ՄԵՎԱՆԻ ՋՐԱՎԱԶԱՆԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ
ԳԵՏԵՐԻ ՋՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ 2016 ԹՎԱԿԱՆԻՆ**

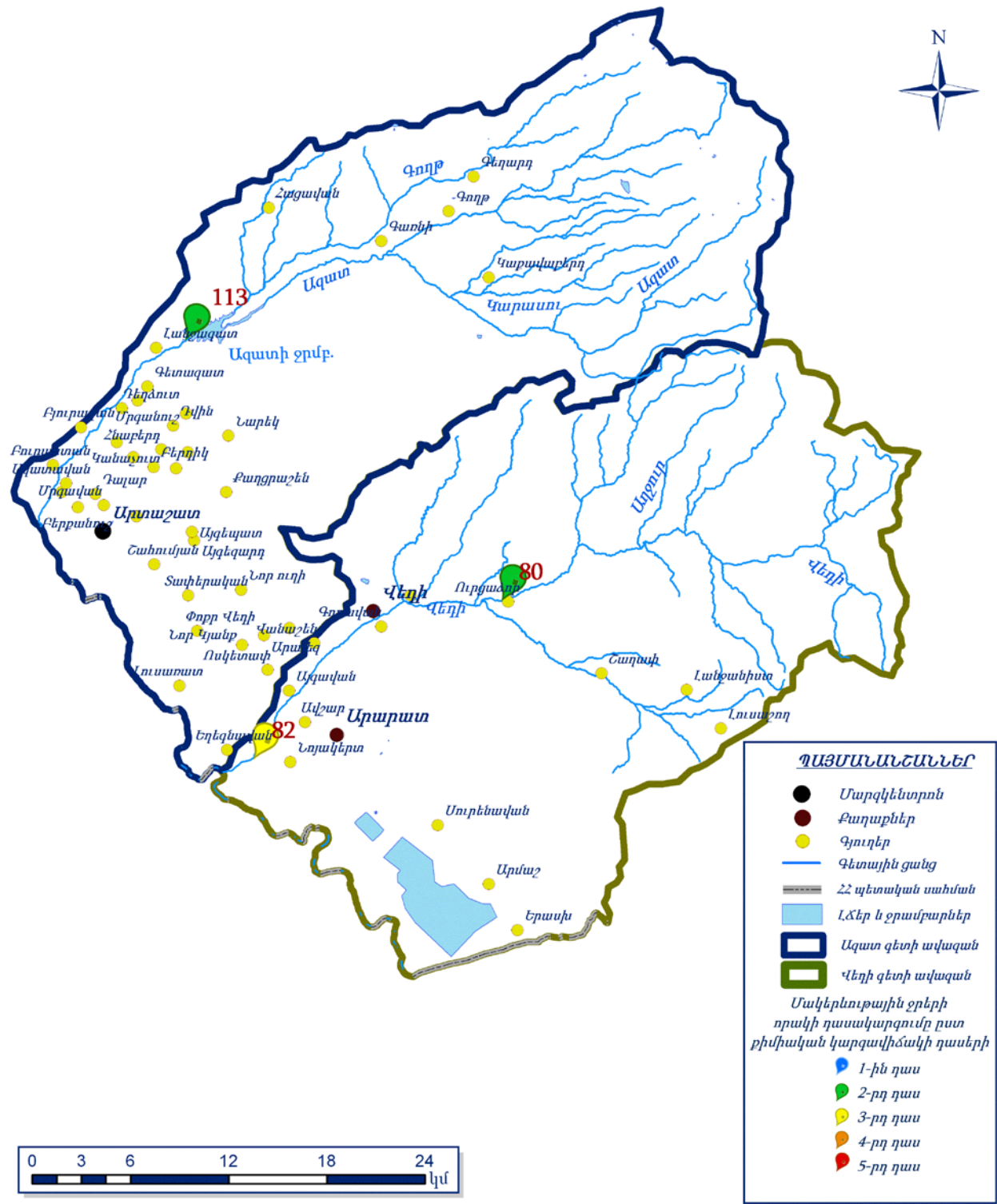

ՊԱՅՄԱՆԱՆՇԱՆՆԵՐ

- Մարզկենտրոն
 - Քաղաքներ
 - Գյուղեր
 - Գետային ցանց
 - ՀՀ պետական սահման
 - Լճեր և ջրամբարներ
 - Մեանի ջրավազանային կառավարման տարածք
- Մակերևութային ջրերի որակի դասակարգումը ըստ քիմիական կարգավիճակի դասերի
- 1-ին դաս
 - 2-րդ դաս
 - 3-րդ դաս
 - 4-րդ դաս
 - 5-րդ դաս

**ԱԶԱՏ ԵՎ ՎԵՂԻ ԳԵՏԱՎԱԶԱՆՆԵՐԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ
ՋՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ 2016 ԹՎԱԿԱՆԻՆ**

ԱՐՓԱ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ
ՋՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ 2016 ԹՎԱԿԱՆԻՆ

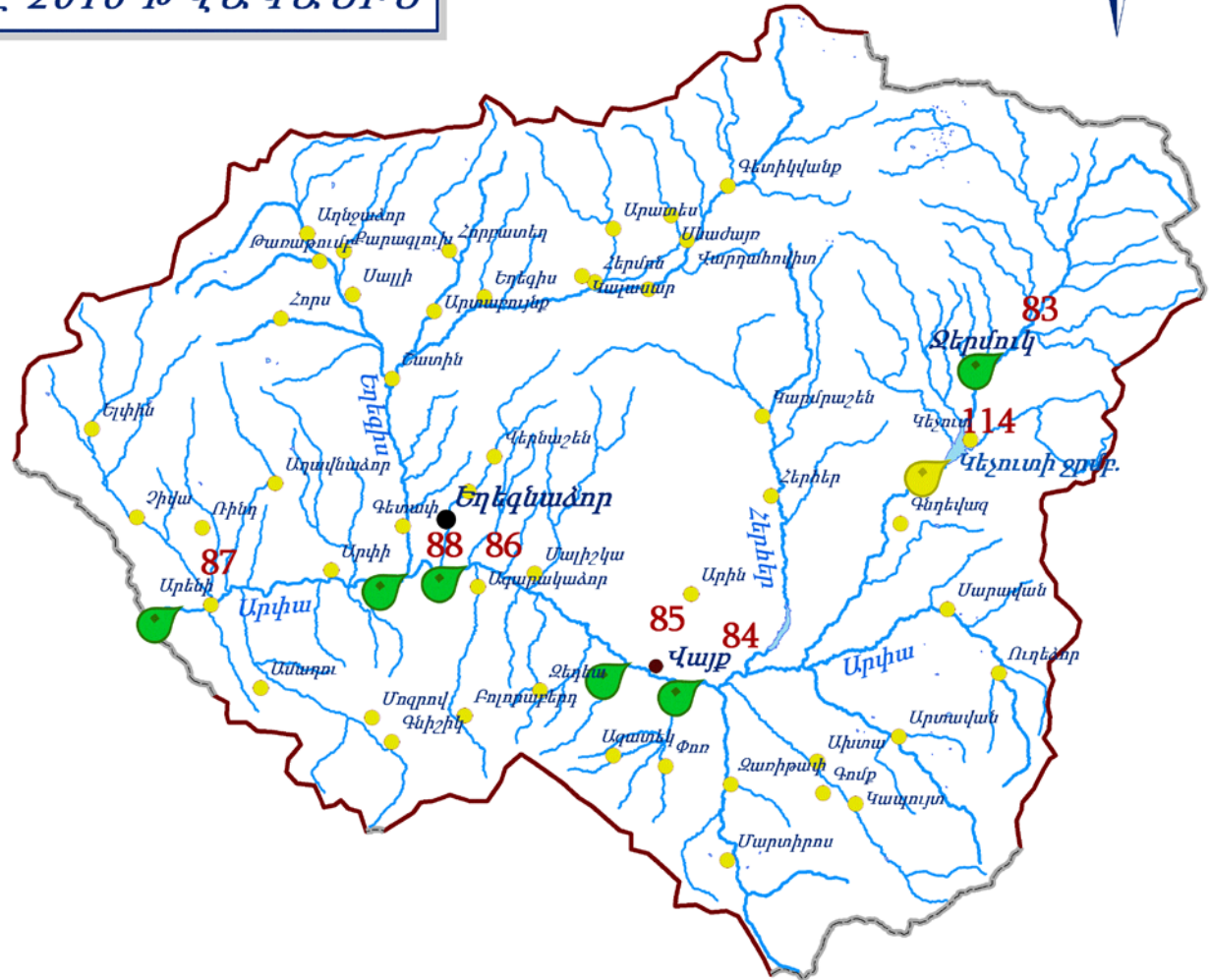

ՊԱՅՄԱՆԱՆՇԱՆՆԵՐ

- Մարզկենտրոն
- Քաղաքներ
- Գյուղեր
- Գետային ցանց
- ՀՀ պետական սահման
- Լճեր և ջրամբարներ
- Արփա գետի ավազան

Մակերևութային ջրերի
որակի դասակարգումը ըստ
քիմիական կարգավիճակի դասերի

- 1-ին դաս
- 2-րդ դաս
- 3-րդ դաս
- 4-րդ դաս
- 5-րդ դաս

**ՈՂՋԻ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒՅԹԱՅԻՆ
ՋՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ 2016 ԹՎԱԿԱՆԻՆ**

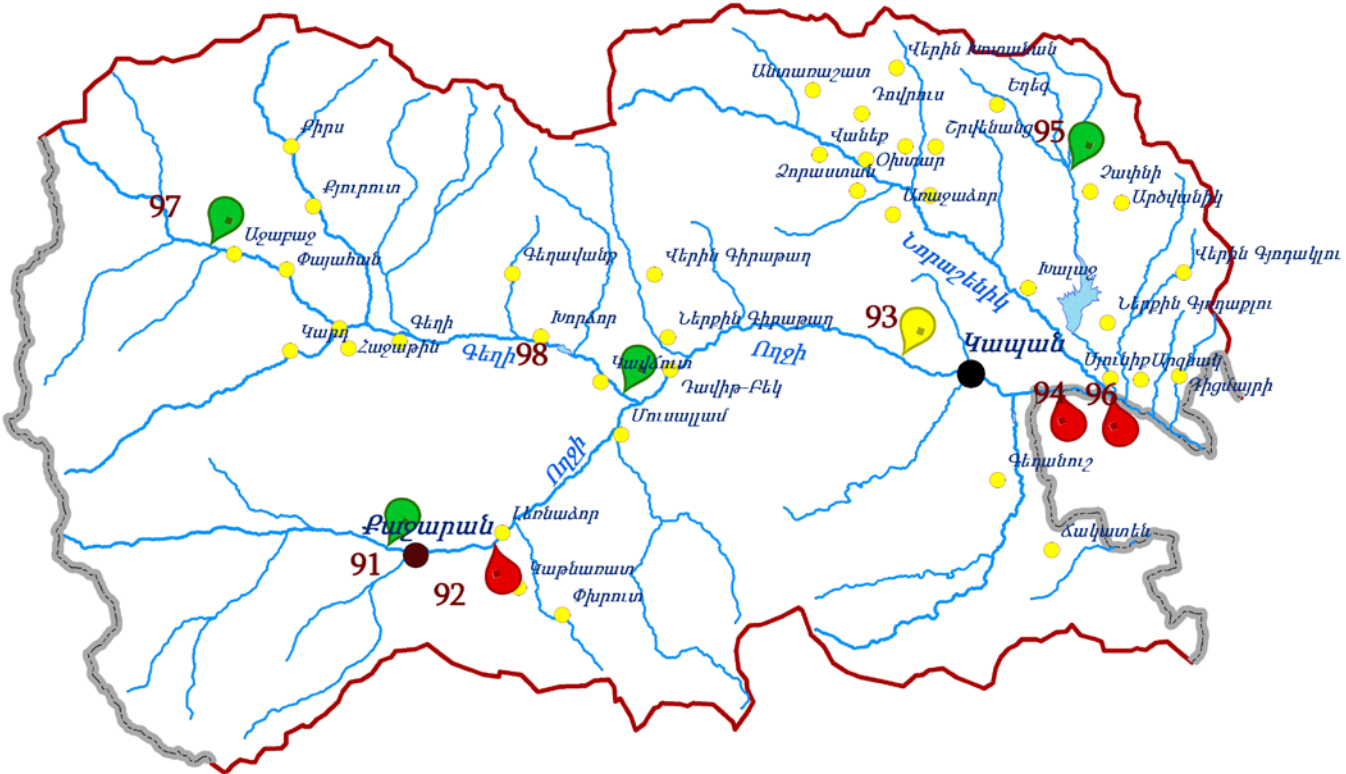

ՊԱՅՄԱՆԱՆՇԱՆՆԵՐ

- Մարզկենտրոն
- Քաղաքներ
- Գյուղեր
- Գետային ցանց
- ՀՀ պետական սահման
- ԼՃեր և ջրամբարներ
- Ողջի գետի ավազան

Մակերևութային ջրերի որակի դասակարգումը ըստ քիմիական կարգավիճակի դասերի

- 1-ին դաս
- 2-րդ դաս
- 3-րդ դաս
- 4-րդ դաս
- 5-րդ դաս

**ՈՐՈՏԱՆ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ
ՋՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ 2016 ԹՎԱԿԱՆԻՆ**

ՊԱՅՄԱՆԱՆՇԱՆՆԵՐ

- Քաղաքներ
- Գյուղեր
- Գետային ցանց
- ՀՀ պետական սահման
- Լճեր և ջրամբարներ
- Որոտան գետի ավազան

Մակերևութային ջրերի որակի դասակարգումը ըստ քիմիական կարգավիճակի դասերի

- 1-ին դաս
- 2-րդ դաս
- 3-րդ դաս
- 4-րդ դաս
- 5-րդ դաս

**ՀՀ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ՋՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ
ՈՐԱԿԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ 2016Թ.-ԻՆ**

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս	
Հյուսիսային	Փամբակ	0,5 կմ գյ. Հարթագյուղից վերև (1)	-	2-րդ	2-րդ	
		0,5 կմ ք. Սպիտակից ներքև (2)	ԸԱԱ	3-րդ	4-րդ	
			Նիտրատ իոն	4-րդ		
		0,6 կմ ք. Վանաձորից վերև (3)	Նիտրատ իոն, ԸԱԱ, կախված մասնիկներ	3-րդ	3-րդ	
		4,5 կմ ք. Վանաձորից ներքև (4)	ԹՔՊ, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, ԸԱԱ, կախված մասնիկներ	3-րդ	5-րդ	
			Նիտրիտ իոն	4-րդ		
			Ամոնիում իոն	5-րդ		
		Դեբեդ	0,5 կմ Մարցիգետ գետի թափման կետից ներքև (5)	Նիտրատ իոն	3-րդ	3-րդ
				Նիտրատ իոն	3-րդ	5-րդ
			0,5 կմ ք. Այրումից վերև (6)	Կախված մասնիկներ	4-րդ	
	Մոլիբդեն			5-րդ		
	Սահմանի մոտ (7)		Նիտրատ իոն	3-րդ	5-րդ	
			Կախված մասնիկներ	4-րդ		
	Չորագետ	0,5 կմ ք. Ստեփանավանից վերև (8)	-	2-րդ	2-րդ	
		Գետաբերան (10)	-	2-րդ	2-րդ	
	Տաշիր	0,5 կմ գյ. Միխայելովկայից վերև (11)	ԹՔՊ	3-րդ	3-րդ	
		0,5 կմ գյ. Սարատովկայից ներքև (12)	ԹՔՊ, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն	3-րդ	3-րդ	
	Մարցիգետ	Գետաբերան (13)	-	2-րդ	2-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս	
Հյուսիսային	Ախթալա	Գետաբերան (14)	Նիտրատ իոն, երկաթ, հանքայնացում	3-րդ	5-րդ	
			Կոբալտ	4-րդ		
			Ցինկ, պղինձ, կադմիում, մոլիբդեն, մանգան, սուլֆատ իոն, կախված մասնիկներ	5-րդ		
	Գարգառ	Ակունք (210)	–	2-րդ	2-րդ	
		Գետաբերան (342)	–	2-րդ	2-րդ	
	Շնող	Գետաբերան (343)	ԹՔՊ, երկաթ, հանքայնացում	3-րդ	5-րդ	
			Նիտրիտ իոն, սուլֆատ իոն, կախված մասնիկներ	4-րդ		
			Սոլիբդեն	5-րդ		
	Աղստև	1,2 կմ ք. Դիլիջանից վերև (15)	–	2-րդ	2-րդ	
			–	2-րդ	2-րդ	
			–	2-րդ	2-րդ	
			–	2-րդ	2-րդ	
		Գետիկ	0,5 կմ ք. Ճամբարակից վերև (19)	–	2-րդ	2-րդ
			Գետաբերան (20)	–	2-րդ	2-րդ
			–	–	–	–
	Ախուրյանի	Ախուրյան	0,5 կմ գյ. Ամասիայից վերև (31)	ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն, երկաթ, կախված մասնիկներ	3-րդ	3-րդ
1 կմ գյ. Ամասիայից ներքև (32)			Ֆոսֆատ իոն, երկաթ, կախված մասնիկներ	3-րդ	3-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Ախուրյանի	Ախուրյան	0,8 կմ ք. Գյումրիից վերև (33)	Ֆոսֆատ իոն	3-րդ	4-րդ
			Երկաթ, կախված մասնիկներ	4-րդ	
		5 կմ ք. Գյումրիից ներքև (34)	Նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, ԸԱԱ	3-րդ	4-րդ
			Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, երկաթ, կախված մասնիկներ	4-րդ	
		0,5 կմ գյ. Երվանդաշատից ներքև (35)	ԹՔՊ, կախված մասնիկներ	3-րդ	3-րդ
	Աշոցք	0,5 կմ գյ. Արտաշենից վերև (36)	–	2-րդ	2-րդ
			Գետաբերան (37)	Արսեն	3-րդ
	Կարկաչուն	Գետաբերան (38)	ԹԿՊ ₅ , ԹՔՊ, նիտրատ իոն, մանգան, ԸԱԱ, հանքայնացում, կախված մասնիկներ	3-րդ	5-րդ
				Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, մոլիբդեն, ընդհանուր ֆոսֆոր, սուլֆատ իոն, ֆոսֆատ իոն	
			5-րդ		
	Մեծամոր	10 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ (40)	Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, բոր, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
				Ամոնիում իոն, Նիտրիտ իոն, սուլֆատ իոն	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս	
Ախուրյանի	Մեծամոր	11 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ-արևելք (41)	ԹՔՊ, ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, մանգան, ՇԱԱ, սուլֆատ իոն	3-րդ	4-րդ	
			Լուծված թթվածին, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն	4-րդ		
		0,5 կմ գյ. Ռանչպարից ներքև (42)	ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, մանգան, բոր	3-րդ	3-րդ	
Հրազդանի	Քասախ	0,5 կմ ք. Ապարանից վերև (43)	–	2-րդ	2-րդ	
		0,5 կմ ք. Ապարանից ներքև (44)	ԹՔՊ, ՇԱԱ	3-րդ	5-րդ	
			Ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ		
			Ամոնիում իոն	5-րդ		
		1 կմ ք. Աշտարակից վերև (45)	Նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն	3-րդ	3-րդ	
		3,5 կմ ք. Աշտարակից ներքև (46)	ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն	3-րդ	3-րդ	
	Գետաբերան (47)	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, ՇԱԱ, հանքայնացում	3-րդ	4-րդ		
		Նիտրատ իոն	4-րդ			
	Գեղարտ	Գետաբերան (49)	0,5 կմ գյ. Արագածից վերև (48)	Մանգան	3-րդ	3-րդ
			Գետաբերան (49)	ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն, ՇԱԱ, կածված մասնիկներ	3-րդ	4-րդ
Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն				4-րդ		

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս		
Հրազդանի	Հախվերդ	0,5 կմ գյ. Փարպիից ներքև (50)	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում	3-րդ	3-րդ		
		գյ. Գեղամավանի մոտ (51)	–	2-րդ	2-րդ		
	Հրազդան	Հրազդան	0,5 կմ գյ. Քաղսիից ներքև (52)	ԹՔՊ, մանգան, վանադիում	3-րդ	3-րդ	
			0,5 կմ գյ. Արգելից ներքև (53)	ԹՔՊ, մանգան, վանադիում, քլորիդ իոն	3-րդ	3-րդ	
			0,5 կմ Արգնի ՀԷԿ-ից ներքև (54)	Նիտրատ իոն, վանադիում, ԸԱԱ, հանքայնացում	3-րդ	3-րդ	
			6 կմ ք. Երևանից ներքև. գյ. Դարբնիկի մոտ (55)	Հանքայնացում, կախված մասնիկներ	3-րդ	5-րդ	
				ԹՔՊ, կոբալտ	4-րդ		
				Լուծված թթվածին, ԹԿՊ ₅ , ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	5-րդ		
			Գետաբերան (56)	Գետաբերան (56)	ԹՔՊ, նիտրատ իոն, վանադիում, ընդհանուր ֆոսֆոր, քլորիդ իոն, հանքայնացում	3-րդ	5-րդ
					Լուծված թթվածին, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, ԸԱԱ	4-րդ	
					Ամոնիում իոն	5-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս		
Հրազդանի	Հրազդան	գյ. Գեղանիստ (225)	ԹՔՊ, ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, վանադիում, ՀԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր, քլորիդ իոն, սուլֆատ իոն, հանքայնացում	3-րդ	4-րդ		
			Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան	4-րդ			
	Գետառ	Գետաբերան (59)	ԹՔՊ, մանգան, վանադիում, քլորիդ իոն, սուլֆատ իոն, հանքայնացում, կախված մասնիկներ	3-րդ	5-րդ		
			Նիտրատ իոն, ՀԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ			
			Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, Ֆոսֆատ իոն	5-րդ			
	Մարմարիկ	0,5 կմ գյ. Հանքավանից վերև (57)	–	–	2-րդ	2-րդ	
		Գետաբերան (58)	Մանգան, երկաթ	–	3-րդ	3-րդ	
	Սևանի	Ձկնագետ	0,5 կմ գյ. Սեմյոնովկայից վերև (60)	–	–	2-րդ	2-րդ
			Գետաբերան (61)	–	–	2-րդ	2-րդ
		Մասրիկ	0,5 կմ գյ. Վերին Շորժայից վերև (62)	–	–	2-րդ	2-րդ
Գետաբերան (63)			Նիտրատ իոն, վանադիում	–	3-րդ	3-րդ	
Սոթք		0,5 կմ հանքավայրից վերև (64)	–	–	2-րդ	2-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Սևանի		Գետաբերան (65)	Նիտրատ իոն, ԸԱԱ	3-րդ	3-րդ
	Կարճաղբյուր	0,5 կմ գյ. Աղբյուրաձորից վերև (66)	–	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (67)	–	2-րդ	2-րդ
	Վարդենիս	0,5 կմ գյ. Վարդենիկից վերև (69)	–	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (70)	Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն	3-րդ	3-րդ
	Մարտունի	0,5 կմ գյ. Գեղահովիտից վերև (71)	–	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (72)	Ամոնիում իոն	3-րդ	3-րդ
	Արգիճի	0,5 կմ գյ. Լեռնակերտից վերև (73)	–	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (74)	–	2-րդ	2-րդ
	Ծակքար	Գետաբերան (75)	Նիտրատ իոն	3-րդ	3-րդ
	Շողվակ	Գետաբերան (76)	ԹՔՊ	3-րդ	3-րդ
	Գավառագետ	0,5 կմ գյ. Ծաղկավանից վերև (77)	–	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (78)	ԹՔՊ, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, վանադիում, ԸԱԱ	3-րդ	3-րդ
	Արարատյան	Վեղի	0,5 կմ գյ. Ուրբաձորից վերև (80)	–	2-րդ
2 կմ ք. Արարատից ներքև (82)			Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր, կախված մասնիկներ	3-րդ	3-րդ
Արփա		0,5 կմ ք. Ջերմուկից վերև (83)	–	2-րդ	2-րդ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Արարատյան	Արփա	0,5 կմ ք. Վայքից վերև (84)	–	2-րդ	2-րդ
		0,5 կմ ք. Վայքից ներքև (85)	–	2-րդ	2-րդ
		0,5 կմ ք. Եղեգնաձորից վերև (86)	–	2-րդ	2-րդ
		0,5 կմ գյ. Արենիից ներքև (87)	–	2-րդ	2-րդ
	Եղեգիս	0,5 կմ գյ. Շատինից ներքև (88)	–	2-րդ	2-րդ
	Արփա-Սևան թունել	0,7 կմ գյ. Ծովինարից վերև (68)	Նիտրատ իոն	3-րդ	3-րդ
Հարավային	Մեղրիգետ	0,5 կմ ք. Մեղրիից վերև (89)	–	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (90)	Նիտրիտ իոն	3-րդ	4-րդ
			Ամոնիում իոն	4-րդ	
	Կարճևան	Գետաբերան (344)	Ամոնիում իոն, պղինձ, կադմիում, ալյումին, հանքայնացում	3-րդ	5-րդ
			ԹԿՊ ₅ , ԹՔՊ, վանադիում, կոբալտ, երկաթ	4-րդ	
			Մալիբդեն, մանգան, սուլֆատ իոն, կախված մասնիկներ	5-րդ	
	Ողջի	1,8 կմ ք. Քաջարանից վերև (91)	–	2-րդ	2-րդ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս	
Հարավային	Ողջի	1,8 կմ ք. Քաջարանից ներքև (92)	Ամոնիում իոն, վանադիում, երկաթ, ՇԱԱ, հանքայնացում	3-րդ	5-րդ	
			Մանգան, կոբալտ, կախված մասնիկներ	4-րդ		
			Մոլիբդեն	5-րդ		
		0,8 կմ ք. Կապանից վերև (93)	Մոլիբդեն	3-րդ	3-րդ	
		6,8 կմ ք. Կապանից ներքև (94)	Ամոնիում իոն, ցինկ, երկաթ, կախված մասնիկներ	3-րդ	5-րդ	
			Պղինձ, մանգան, կոբալտ	5-րդ		
	Արծվանիկ	0,5 կմ պոչամբարից վերև (95)	–	2-րդ	2-րդ	
			Գետաբերան (96)	Նիտրիտ իոն, կադմիում, երկաթ, հանքայնացում	3-րդ	5-րդ
				Կոբալտ, սուլֆատ իոն	4-րդ	
		Մոլիբդեն, մանգան, վանադիում, կախված մասնիկներ	5-րդ			
		Գեղի	0,5 կմ գյ. Աջաբաջից վերև (97)	–	2-րդ	2-րդ
			Գետաբերան (98)	–	2-րդ	2-րդ
	Որոտան	0,5 կմ գյ. Գորայքից վերև (99)	–	2-րդ	2-րդ	
		1 կմ ք. Սիսիանից վերև (100)	Վանադիում	3-րդ	3-րդ	
		3 կմ ք. Սիսիանից ներքև (101)	Ֆոսֆատ իոն	3-րդ	3-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հարավային	Որոտան	0,5 կմ գյ. Տաթև ՀԷԿ-ից ներքև (102)	–	2-րդ	2-րդ
	Սիսիան	0,5 կմ գյ. Արևիսից վերև (103)	–	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (104)	Մանգան Մոլիբդեն	3-րդ 4-րդ	4-րդ
	Գորիսգետ	3 կմ ք. Գորիսից վերև (106)	–	2-րդ	2-րդ
		1,5 կմ ք. Գորիսից ներքև (107)	ԹՔՊ, նիտրատ իոն	3-րդ	5-րդ
			ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
	Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն	5-րդ			

1 -րդ դաս՝ «գերազանց» քիմիական որակ, 2 -րդ դաս՝ «լավ» քիմիական որակ, 3 -րդ դաս՝ «միջակ» քիմիական որակ, 4 -րդ դաս՝ «անբավարար» քիմիական որակ, 5 -րդ դաս՝ «վատ» քիմիական որակ

Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման տարածք

Փամբակ գետի ջուրը Հարթագյուղից վերև հատվածում «լավ» որակի է (2-րդ դաս), Սպիտակ քաղաքից ներքև՝ «անբավարար» որակի է (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված նիտրատ իոնով, Վանաձոր քաղաքից վերև հատվածում՝ «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված նիտրատ իոնով, ընդհանուր անօրգանական ազոտով և կախված մասնիկներով, Վանաձոր քաղաքից ներքև հատվածում՝ «վատ» որակի է (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով:

Դեբեդ գետի՝ Մարցիգետ գետի թափման կետից ներքև հատվածում ջուրը «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված նիտրատ իոնով: Դեբեդ գետի Այրումից վերև և սահմանի մոտ հատվածներում ջուրը «վատ» որակի է (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով:

Չորագետ գետի ջուրը ողջ հոսանքում «լավ» որակի է (2-րդ դաս):

Տաշիր գետի վերին և ստորին հոսանքում ջուրը «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)։ Միխայելովկայից վերև հատվածում՝ պայմանավորված ԹՔՊ-ով, Սարատովկայից ներքև հատվածում՝ պայմանավորված ԹՔՊ-ով, նիտրատ և ֆոսֆատ իոններով:

Մարցիգետ գետի գետաբերանի հատվածում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս):

Ախթալա գետի գետաբերանի հատվածում ջուրը «վատ» որակի է (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ցինկով, պղնձով, կադմիումով, մոլիբդենով, մանգանով, սուլֆատ իոնով և կախված մասնիկներով:

Գարգառ գետի ջուրը ողջ հոսանքում «լավ» որակի է (2-րդ դաս):

Շնող գետի գետաբերանի հատվածում ջուրը «վատ» որակի է (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով:

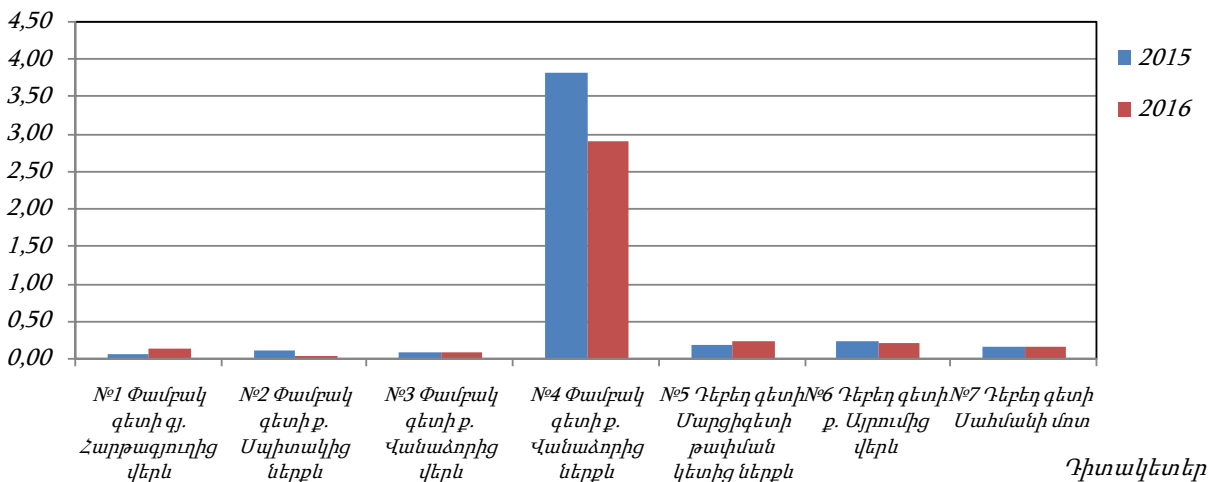
Աղստև գետի ջուրը ողջ հոսանքում «լավ» որակի է (2-րդ դաս):

Գետիկ գետի ջուրը ողջ հոսանքում «լավ» որակի է (2-րդ դաս):

Փամբակ և Դեբեդ գետեր

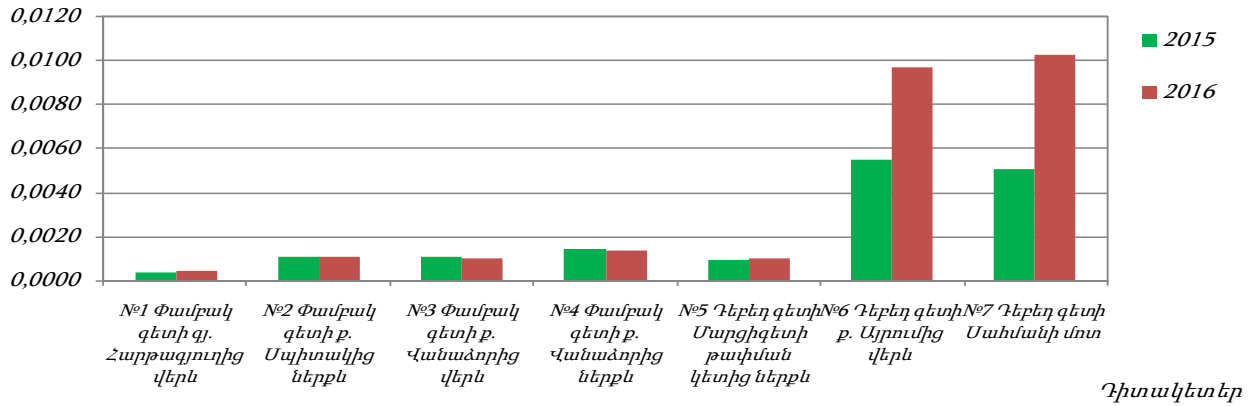
Միջին տարեկան կոնց. (մգN/դմ³)

Ամոնիում իոն

Միջին տարեկան կոնց. (մգ/դմ³)

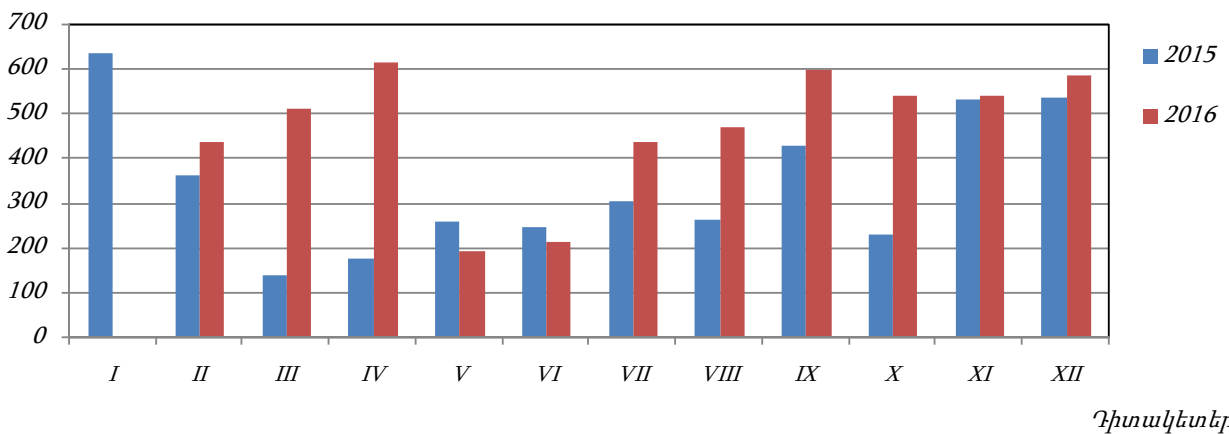
Սուլիբդեն

Ախթալա գետի գետաբերան (ղիտակետ №14)

Միջին տարեկան կոնց. (մգ/դմ³)

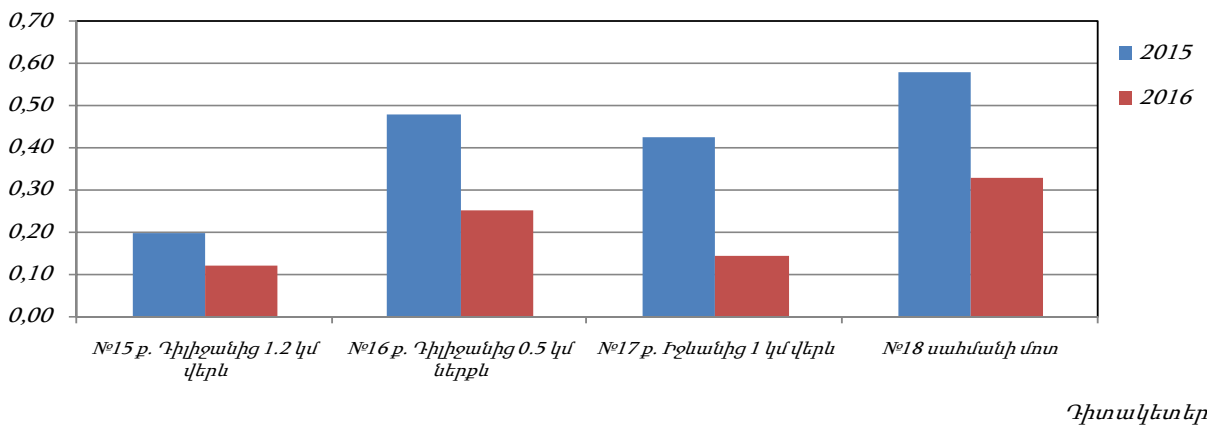
Սուլֆատ իոն

Աղստն գետ

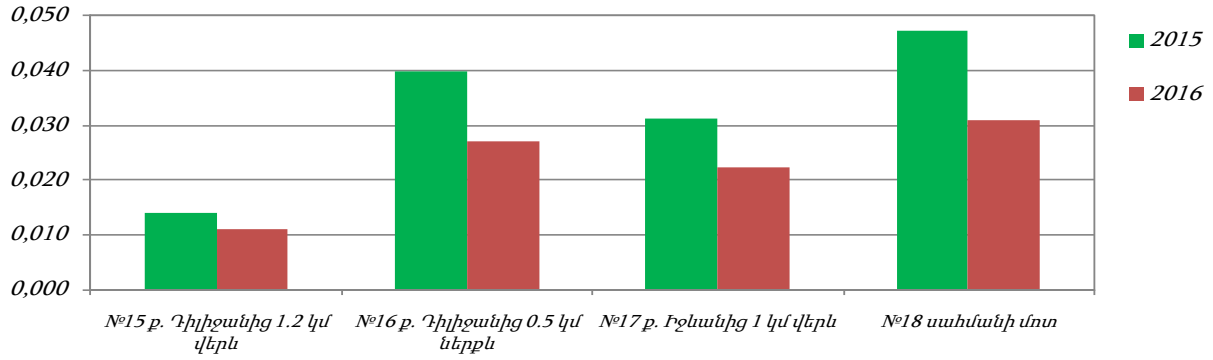
Միջին տարեկան կոնց. (մգN/դմ³)

Ամոնիում իոն

Միջին տարեկան կոնց. (մգ/դմ³)

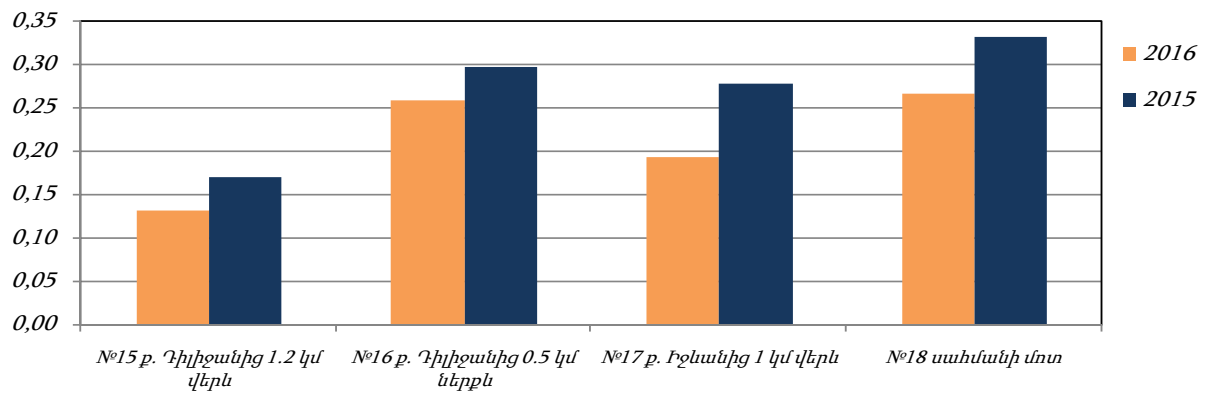
Նիտրիտ իոն

Դիտակետեր

Միջին տարեկան կոնց. (մգ/դմ³)

Ֆոսֆատ իոն

Դիտակետեր

Ախուրյանի ջրավազանային կառավարման տարածք

Ախուրյան գետի Ամասիայից վերև և ներքև, ինչպես նաև Երվանդաշատից ներքև հատվածներում ջուրը «միջակ» որակի է (3-րդ դաս). Ամասիայից վերև՝ պայմանավորված ԹՔՊ-ով, ֆոսֆատ իոնով, երկաթով և կախված մասնիկներով, Ամասիայից ներքև՝ պայմանավորված ֆոսֆատ իոնով, երկաթով և կախված մասնիկներով, Երվանդաշատից ներքև՝ պայմանավորված ԹՔՊ-ով և կախված մասնիկներով, Գյումրի քաղաքից վերև և ներքև հատվածներում՝ «անբավարար» որակի է (4-րդ դաս). Գյումրիից վերև՝ պայմանավորված երկաթով և կախված մասնիկներով, Գյումրիից ներքև՝ պայմանավորված ամոնիում և նիտրիտ իոններով, երկաթով և կախված մասնիկներով:

Աշոցք գետի Արտաշենից վերև հատվածում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս), իսկ գետաբերանի հատվածում՝ «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված արսենով:

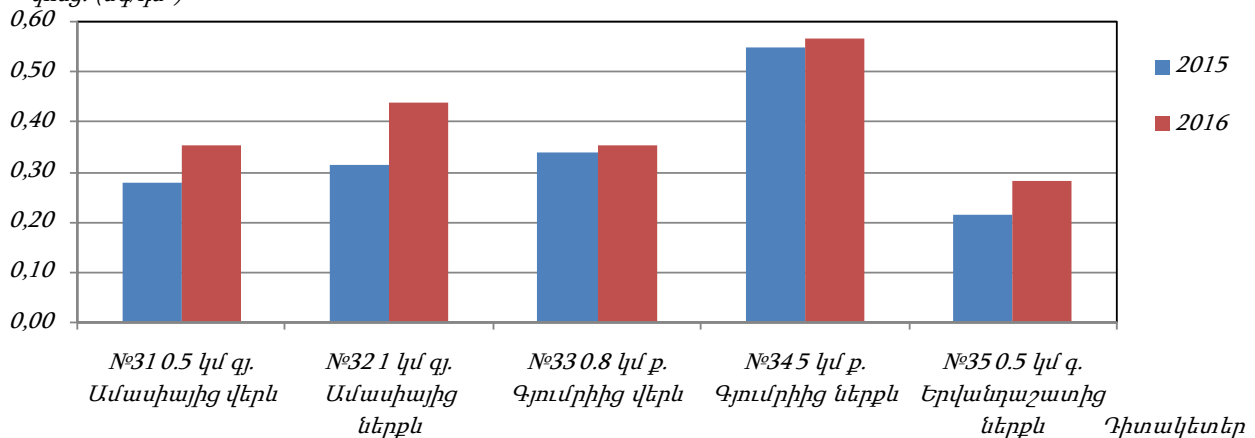
Վարկաչուն գետի գետաբերանի հատվածում ջուրը «վատ» որակի է (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ֆոսֆատ իոնով:

Մեծամոր գետի Վաղարշապատից հարավ և հարավ-արևելք ջուրը «անբավարար» որակի է (4-րդ դաս). Վաղարշապատից հարավ՝ պայմանավորված ամոնիում, նիտրիտ և սուլֆատ իոններով, Վաղարշապատից հարավ-արևելք՝ պայմանավորված լուծված թթվածնով, նիտրիտ և ֆոսֆատ իոններով, Ռանչպար գյուղից ներքև՝ «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ԹՔՊ-ով, նիտրիտ և նիտրատ իոններով, մանգանով և բորով:

Ախուրյան գետ

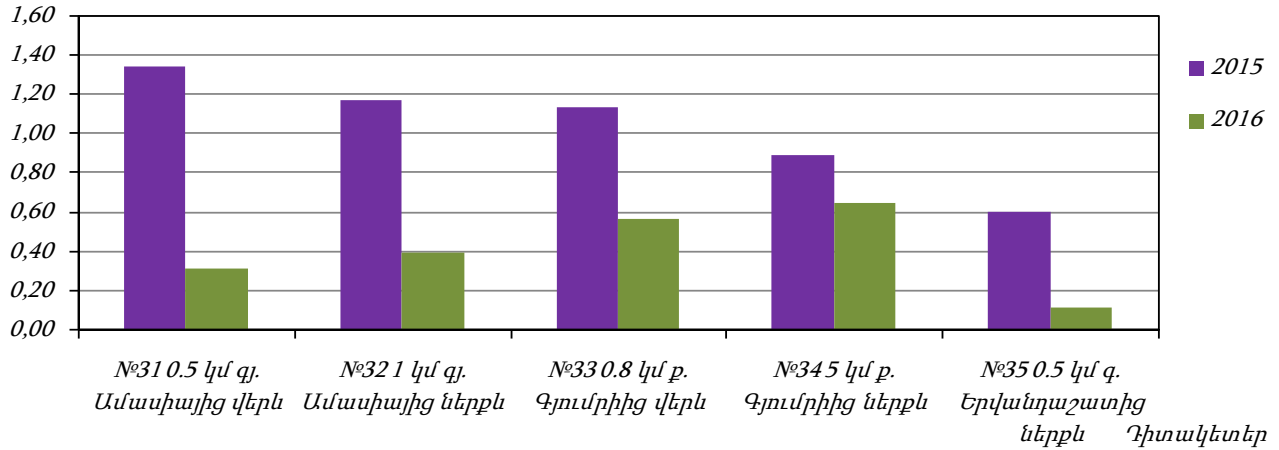
Միջին տարեկան կոնց. (մգ/դմ³)

Ֆոսֆատ իոն

Միջին տարեկան կոնց. (մգ/դմ³)

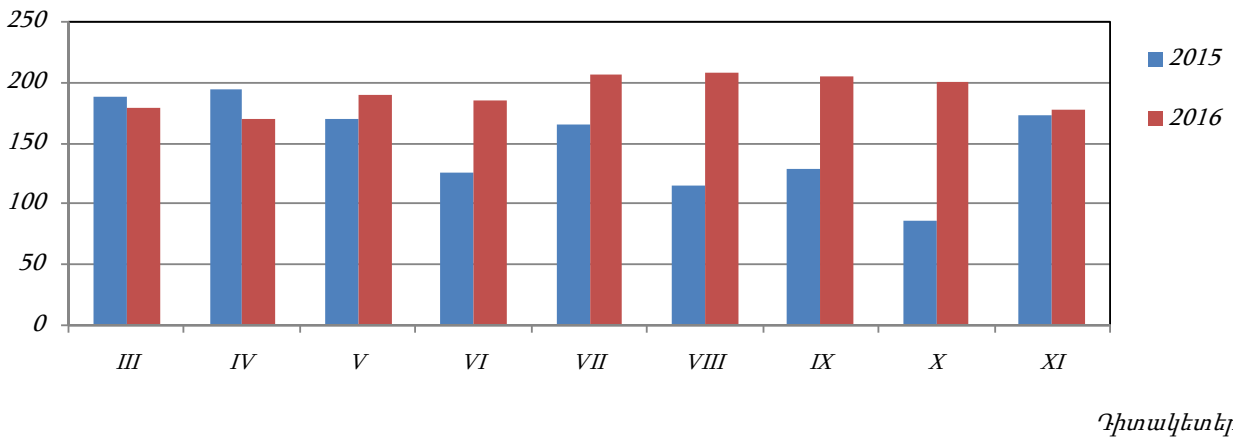
Երկաթ

Կարկաշուն գետ

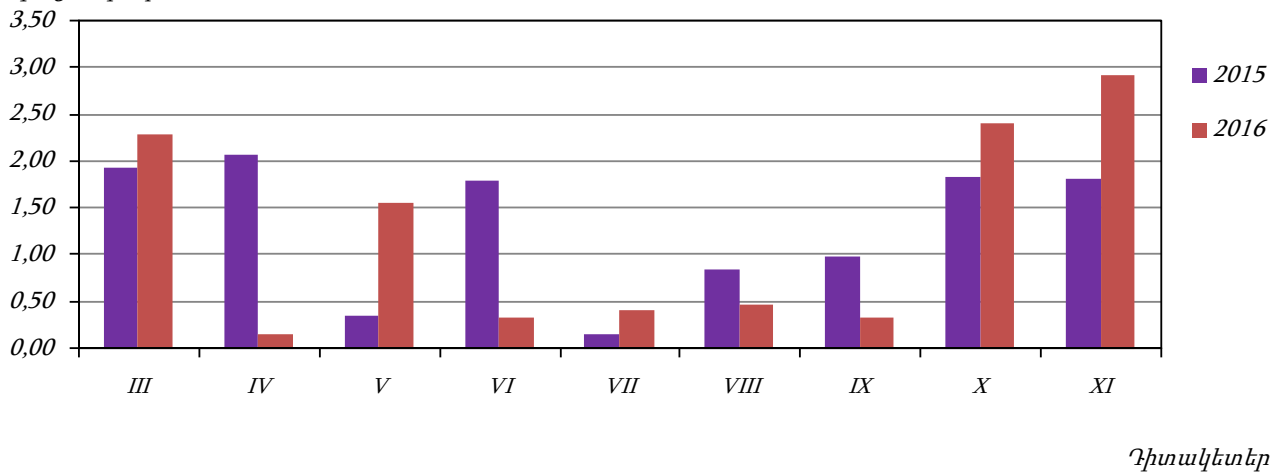
Միջին տարեկան կոնց. (մգ/դմ³)

Սուլֆատ իոն

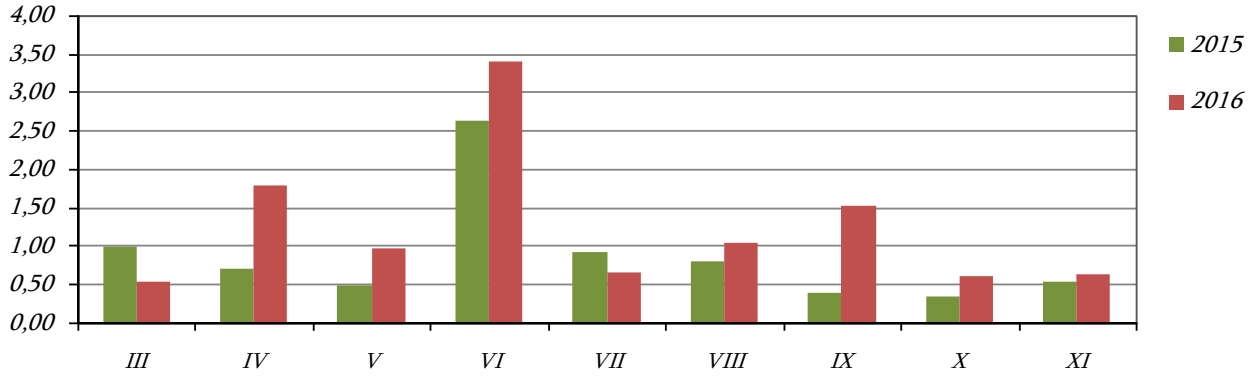
Միջին տարեկան կոնց. (մգ/դմ³)

Ամոնիում իոն

Միջին տարեկան կոնց. (մգ/դմ³)

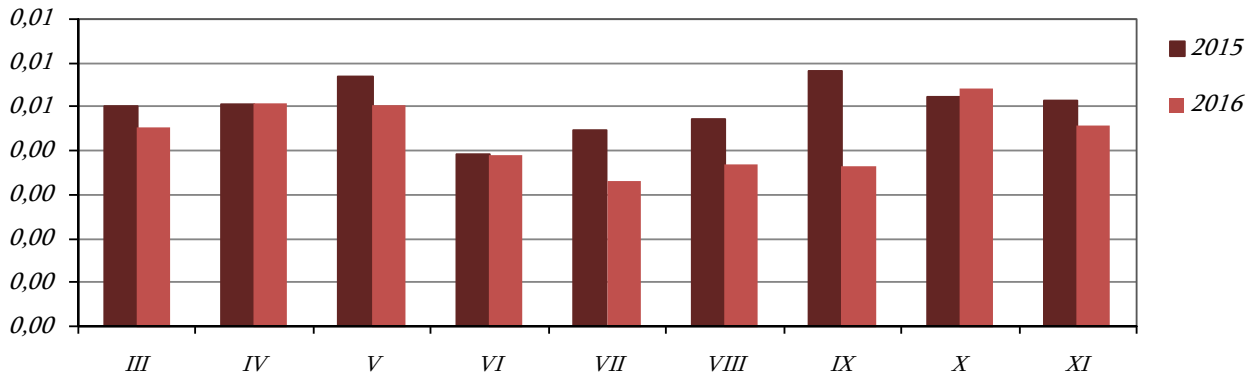
Տոսֆատ իոն

Դիտակետեր

Միջին տարեկան կոնց. (մգ/դմ³)

Սոլիբրոն

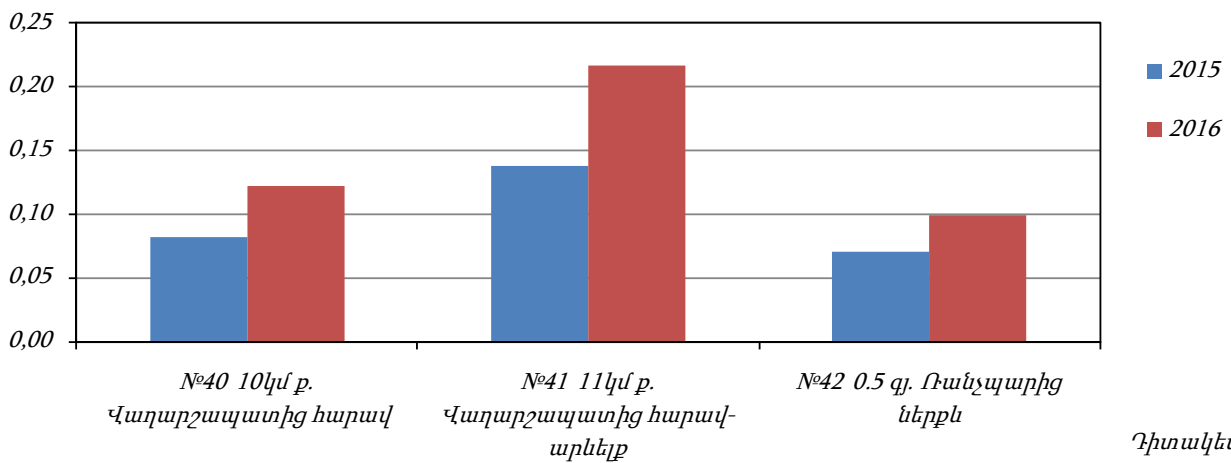

Դիտակետեր

Մեծամոր գետ

Միջին տարեկան կոնց. (մգN/դմ³)

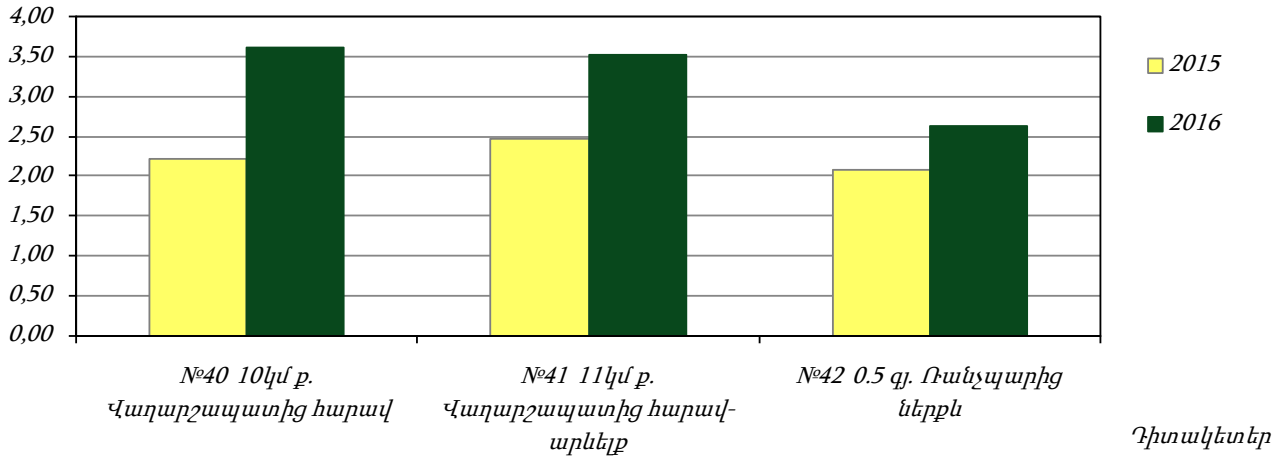
Նիտրիտ իոն

Դիտակետեր

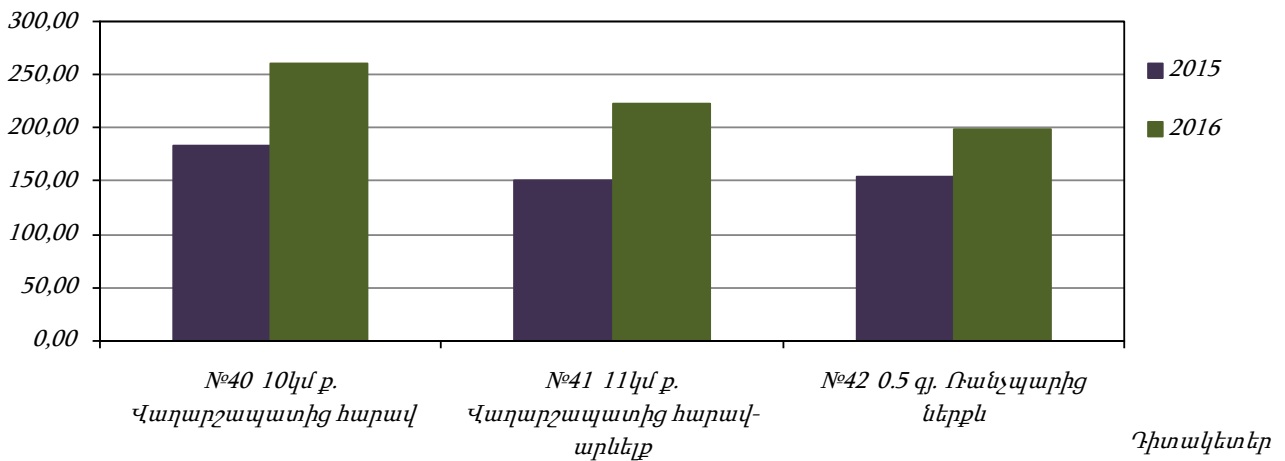
Միջին տարեկան
կոնց. (մգ/դմ³)

Նիտրատ իոն

Միջին տարեկան
կոնց. (մգ/դմ³)

Սուլֆատ իոն

Հրազդանի ջրավազանային կառավարման տարածք

Քասախ գետի Ապարան քաղաքից վերև «լավ» որակի է (2-րդ դաս), Ապարան քաղաքից ներքև՝ «վատ» որակի է (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով, Աշտարակից վերև և ներքև հատվածներում ջուրը «միջակ» որակի է (3-րդ դաս). Աշտարակից վերև՝ պայմանավորված նիտրատ և ֆոսֆատ իոններով, Աշտարակից ներքև՝ պայմանավորված ԹՔՊ-ով և ֆոսֆատ իոններով, գետաբերանի հատվածում ջուրը «անբավարար» որակի է (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված նիտրատ իոնով:

Գեղարոտ գետի Արագած գյուղից վերև հատվածում ջուրը «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված մանգանով, գետաբերանի հատվածում՝ «անբավարար» որակի է (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում, նիտրիտ և նիտրատ իոններով:

Հախվերդ գետի Փարպի գյուղից ներքև հատվածում ջուրը «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ֆոսֆատ իոնով և վանադիումով:

Հրազդան գետի Գեղամավանի մոտ հատվածում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս), Քաղսի գյուղից ներքև, Արգել գյուղից ներքև և Արգնի ՀԷԿ-ից ներքև հատվածներում ջուրը «միջակ» որակի է (3-րդ դաս). Քաղսի գյուղից ներքև՝ պայմանավորված ԹՔՊ-ով, մանգանով և վանադիումով, Արգել գյուղից ներքև՝ պայմանավորված ԹՔՊ-ով, մանգանով, վանադիումով և քլորիդ իոնով, Արգնի ՀԷԿ-ից ներքև՝ պայմանավորված նիտրատ իոնով, վանադիումով, ընդհանուր անօրգանական ազոտով և հանքայնացումով: Երևանից ներքև՝ Դարբնիկ գյուղի մոտ և գետաբերանի հատվածներում Հրազդան գետի ջուրը «վատ» որակի է (5-րդ դաս). Դարբնիկ գյուղի մոտ հատվածում՝ պայմանավորված լուծված թթվածնով, ԹԿՊ-ով, ամոնիում և ֆոսֆատ իոններով, մանգանով, ընդհանուր անօրգանական ազոտով և ընդհանուր ֆոսֆորով, գետաբերանի հատվածում՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով, Գեղանիստ գյուղի մոտ ջուրը «անբավարար» որակի է (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված նիտրիտ և ֆոսֆատ իոններով, մանգանով:

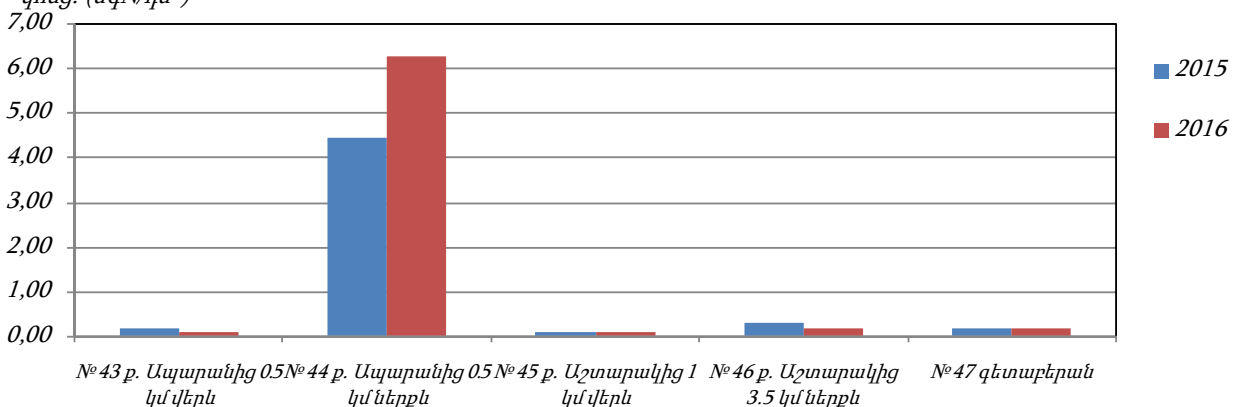
Գետառ գետի գետաբերանի հատվածում ջուրը «վատ» որակի է (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում, նիտրիտ և ֆոսֆատ իոններով:

Մարմարիկ գետի Հանքավանից վերև հատվածում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս), գետաբերանի հատվածում՝ «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված մանգանով և երկաթով:

Քասախ գետ

Միջին տարեկան կոնց. (մգN/դմ³)

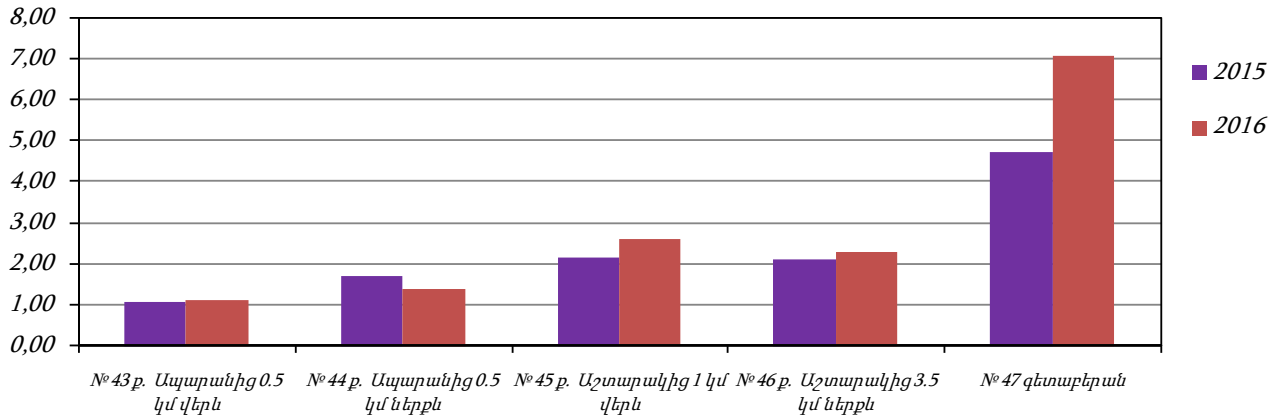
Ամոնիում իոն

Դիտակետեր

Միջին տարեկան կոնց. (մգ/դմ³)

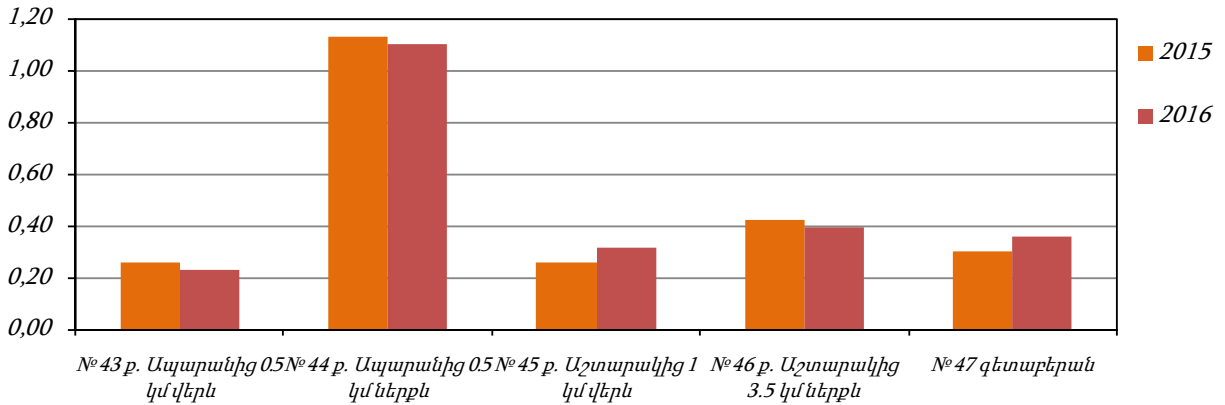
Նիտրատ իոն

Դիտակետեր

Միջին տարեկան կոնց. (մգ/դմ³)

Ֆոսֆատ իոն

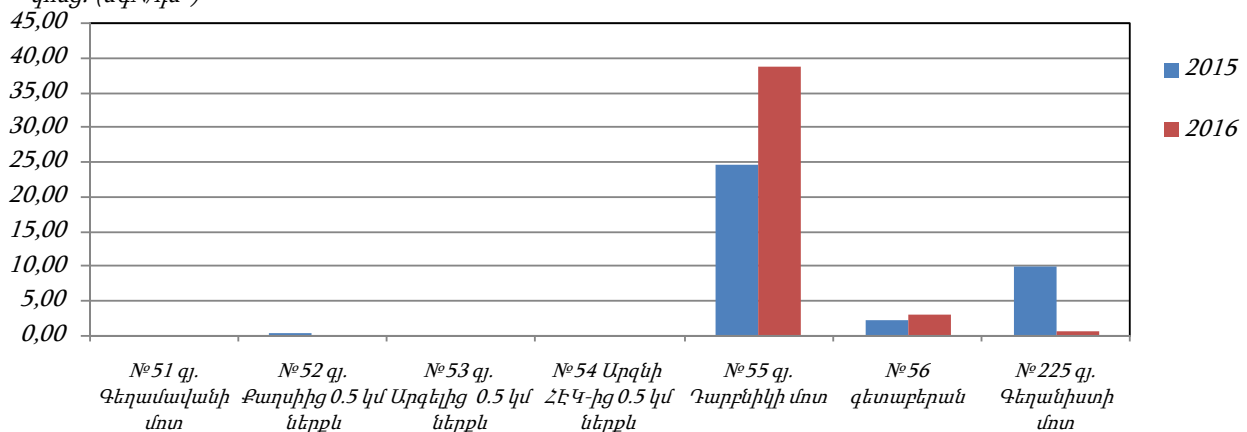

Դիտակետեր

Հրազդան գետ

Միջին տարեկան կոնց. (մգ/դմ³)

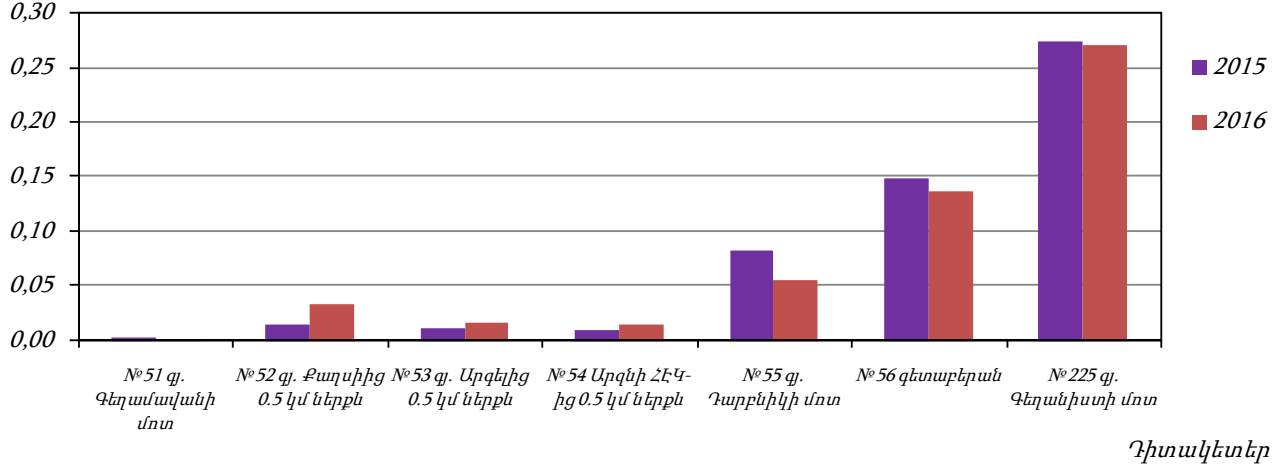
Ամոնիում իոն

Դիտակետեր

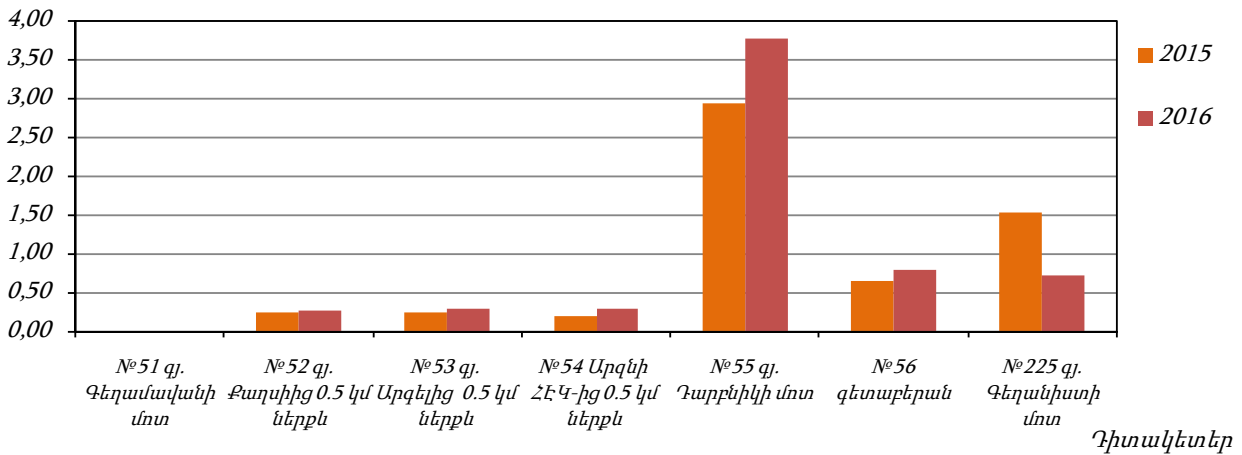
Միջին տարեկան
կոնց. (մգ/դմ³)

Նիտրիտ իոն

Միջին տարեկան
կոնց. (մգ/դմ³)

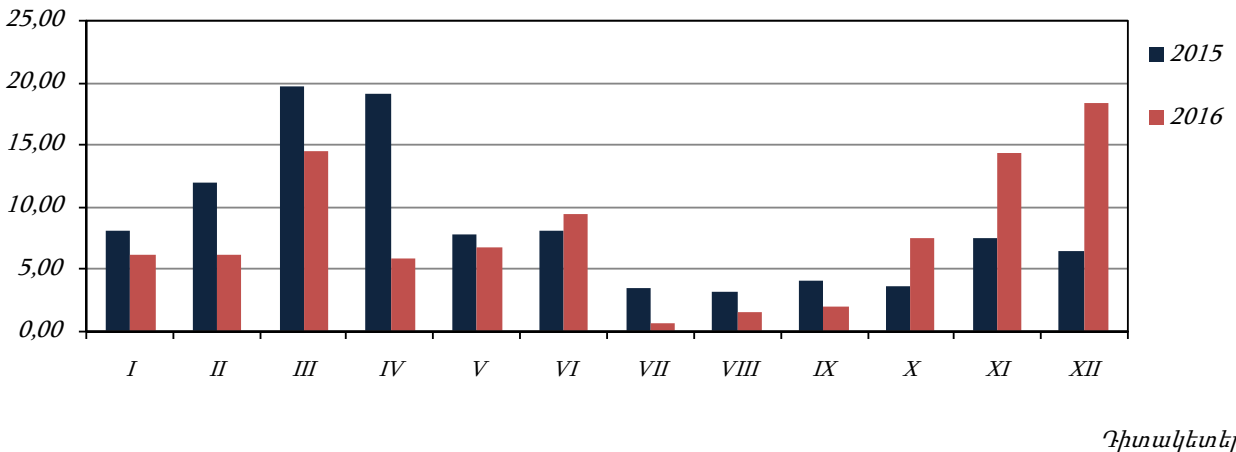
Ցոսֆատ իոն

Փետատ զետի գետաբերան (դիտակետ №59)

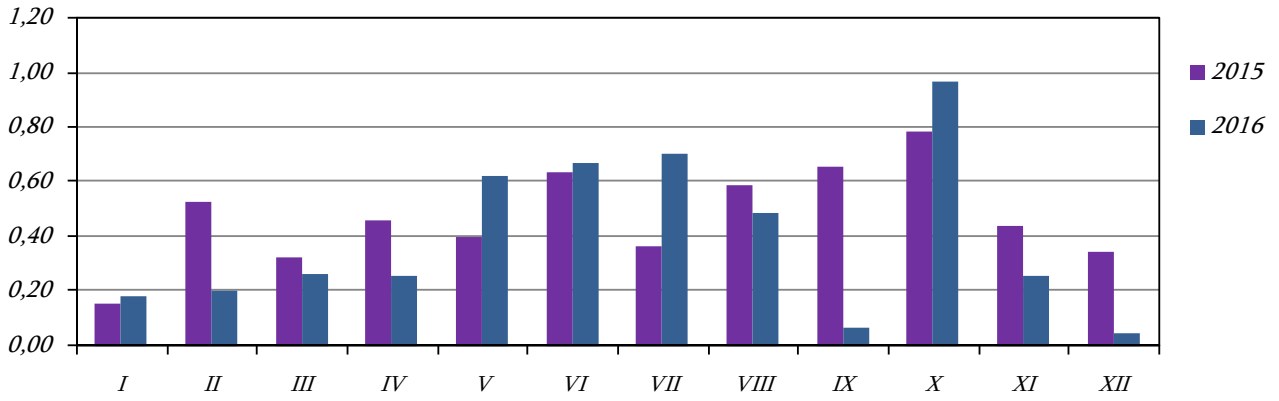
Միջին տարեկան
կոնց. (մգ/դմ³)

Ամոնիում իոն

Միջին տարեկան
կոնց. (մգ/դմ³)

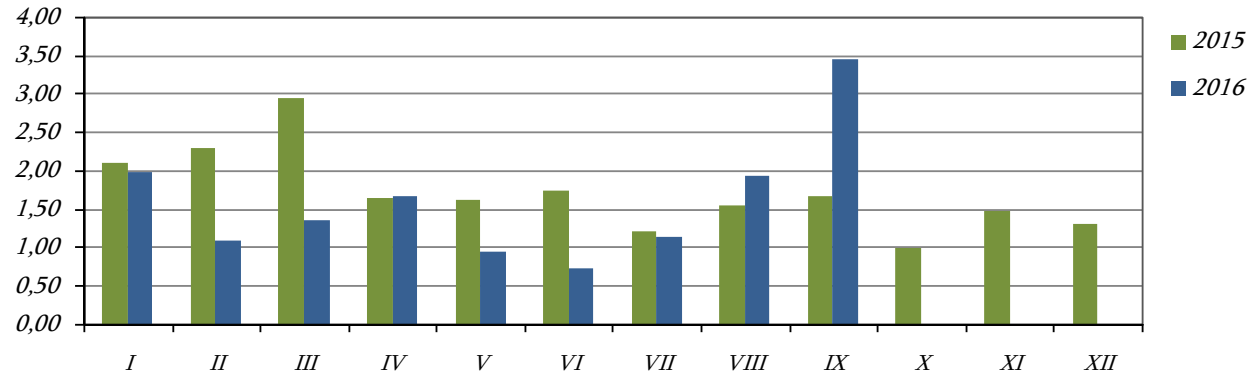
Նիտրիտ իոն

Դիտակետեր

Միջին տարեկան
կոնց. (մգ/դմ³)

Տոսֆատ իոն

Դիտակետեր

Մեանի ջրավազանային կառավարման տարածք

Ձկնագետ գետի ողջ հոսանքում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս):

Մասրիկ գետի Վերին Շորժա գյուղից վերև հատվածում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս), իսկ գետաբերանի հատվածում՝ «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված նիտրատ իոնով և վանադիումով:

Սոթք գետի հանքավայրից վերև հատվածում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս), իսկ գետաբերանի հատվածում՝ «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված նիտրատ իոնով և ընդհանուր անօրգանական ազոտով:

Կարճաղբյուր գետի ողջ հոսանքում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս):

Վարդենիս գետի վերին հոսանքում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս), իսկ գետաբերանի հատվածում՝ «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում, նիտրիտ և ֆոսֆատ իոններով:

Մարտունի գետի վերին հոսանքում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս), իսկ գետաբերանի հատվածում՝ «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով:

Արգիճի գետի ողջ հոսանքում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս):

Ծակքար գետի գետաբերանի հատվածում ջուրը «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված նիտրատ իոնով:

Շողվակ գետի գետաբերանի հատվածում ջուրը «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ԹՔՊ-ով:

Գավառագետ գետի վերին հոսանքում՝ գյուղ Ծաղկավանից վերև հատվածում, ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս), իսկ գետաբերանի հատվածում՝ «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ԹՔՊ-ով, նիտրատ և ֆոսֆատ իոններով, վանադիումով և ընդհանուր անօրգանական ազոտով:

Արարատյան ջրավազանային կառավարման տարածք

Վեդի գետի Ուրցաձոր գյուղից վերև հատվածում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս), իսկ Արարատից ներքև հատվածում՝ «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում և ֆոսֆատ իոններով, ընդհանուր ֆոսֆորով և կախված մասնիկներով:

Արփա գետի ողջ հոսանքում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս):

Եղեգիս գետի Շատին գյուղից ներքև ընկած հատվածում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս):

Արփա-Սևան թունելի ջուրը «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված նիտրատ իոնով:

Հարավային ջրավազանային կառավարման տարածք

Մեղրիգետի՝ Մեղրիից վերև հատվածում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս), իսկ գետաբերանի հատվածում՝ «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով:

Կարձևան գետի գետաբերանի հատվածում ջուրը «վատ» որակի է (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով, մանգանով, սուլֆատ իոնով և կախված մասնիկներով:

Ողջի գետի Քաջարան քաղաքից վերև ընկած հատվածում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս), իսկ Քաջարանից ներքև և Կապանից ներքև ընկած հատվածներում՝ «վատ» (5-րդ դաս). Քաջարանից ներքև՝ պայմանավորված մոլիբդենով, Կապանից ներքև՝ պայմանավորված պղնձով, մանգանով և կոբալտով, Կապանից վերև հատվածում՝ «միջակ» որակի է (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով:

Արծվանիկ գետի վերին հոսանքում՝ պոչամբարից վերև հատվածում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս), իսկ գետաբերանի հատվածում՝ «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով, մանգանով, վանադիումով և կախված մասնիկներով:

Գեղի գետի ողջ հոսանքում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս):

Որոտան գետի Գորայքից վերև և Տաթև ՀԷԿ-ից ներքև հատվածներում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս), Սիսիանից վերև և ներքև՝ «միջակ» որակի է (3-րդ դաս). Սիսիանից վերև՝ պայմանավորված վանադիումով, Սիսիանից ներքև՝ պայմանավորված ֆոսֆատ իոնով:

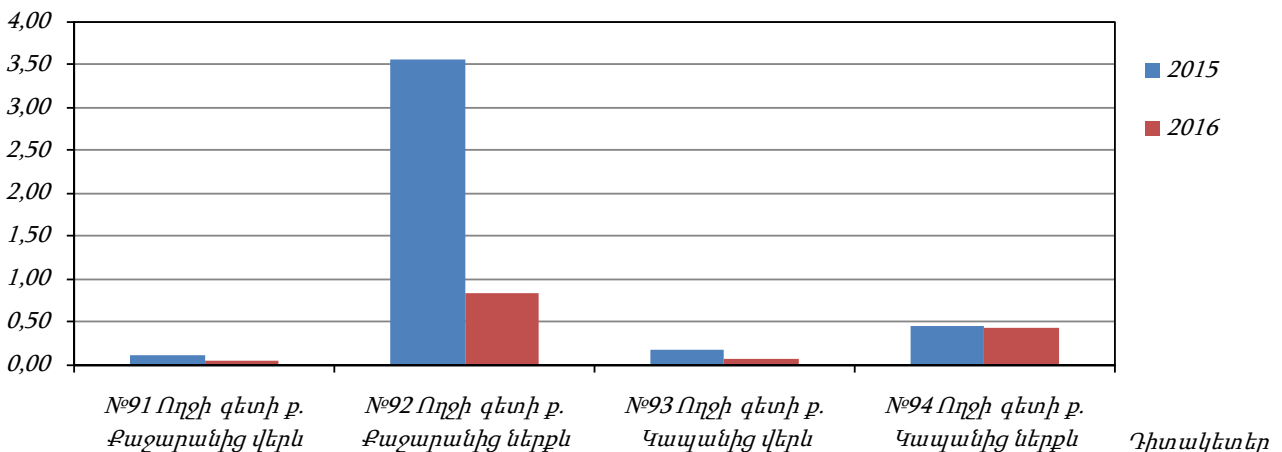
Սիսիան գետի Արևիս գյուղից վերև հատվածում ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս), իսկ գետաբերանի հատվածում՝ «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով:

Գորիսգետի վերին հոսանքում՝ Գորիս քաղաքից վերև հատվածում, ջուրը «լավ» որակի է (2-րդ դաս), իսկ Գորիսից ներքև հատվածում՝ «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում, նիտրիտ և ֆոսֆատ իոններով:

Ողջի գետ

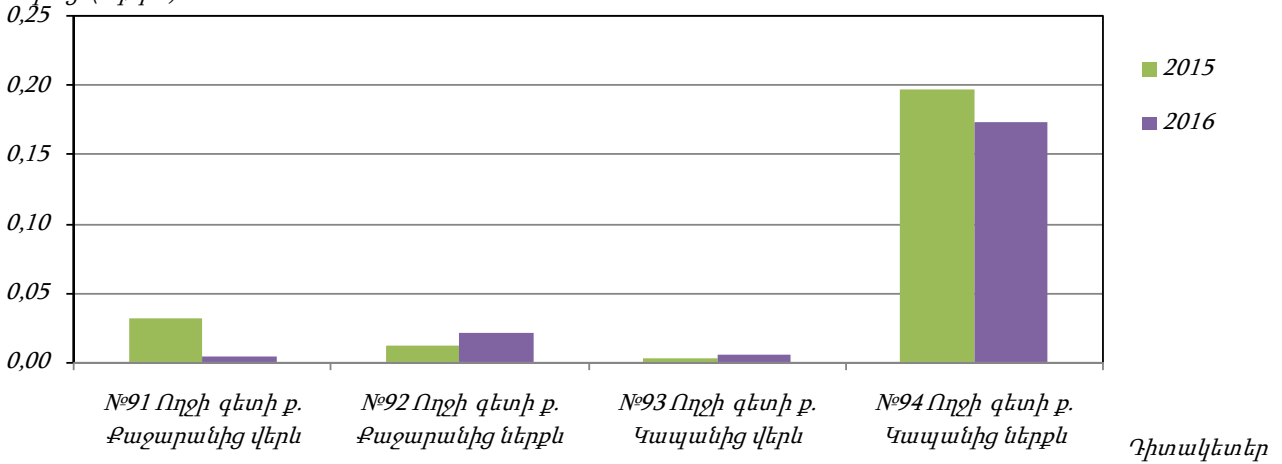
Միջին տարեկան կոնց. (մգ/դմ³)

Ամոնիում իոն

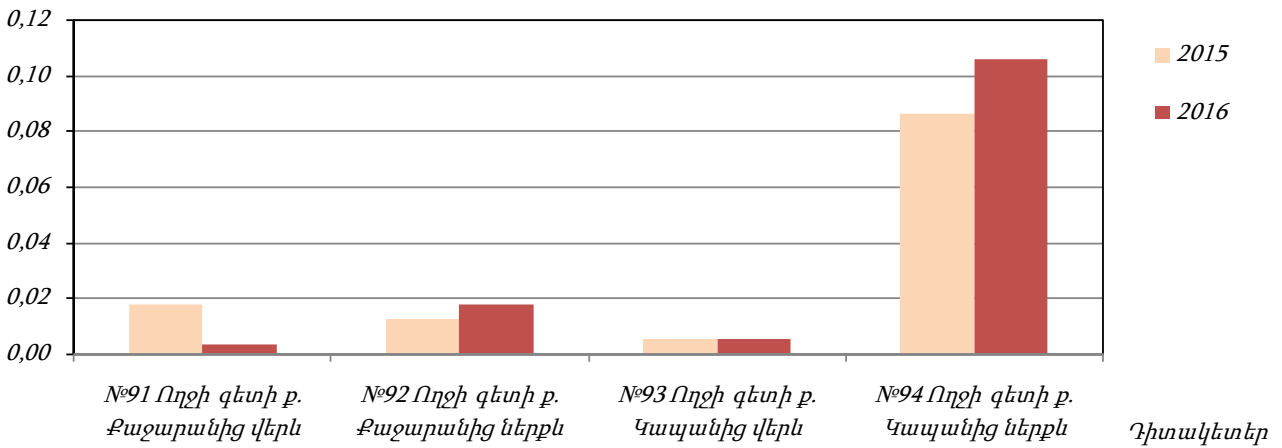
Միջին տարեկան
կոնց. (մգ/դմ³)

Մանգան

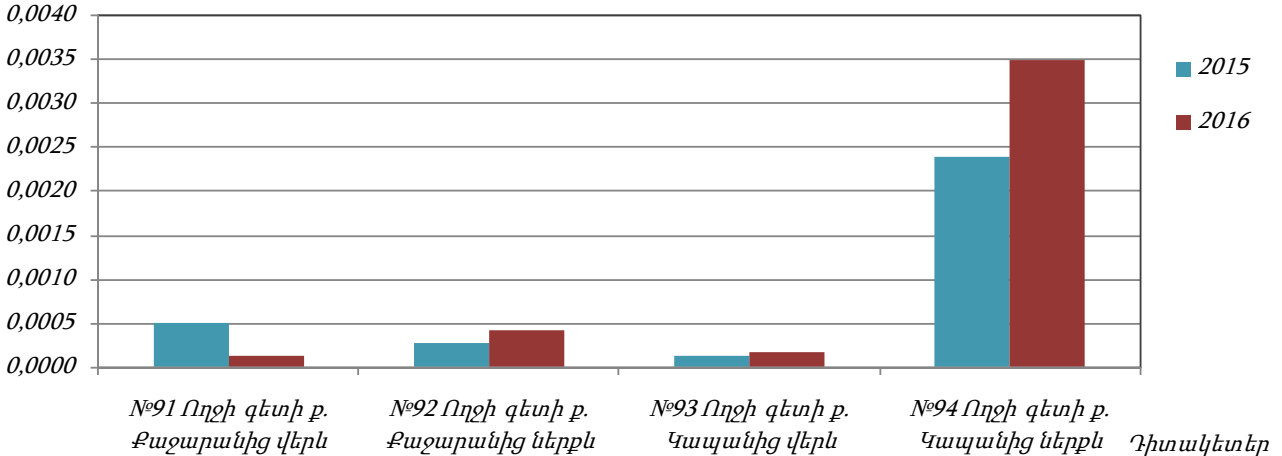
Միջին տարեկան
կոնց. (մգN/դմ³)

Սուլֆրեն

Միջին տարեկան
կոնց. (մգ/դմ³)

Կոբալտ

ՀՀ ջրամբարների ջրի քիմիական որակը 2016թ.-ին (*)

Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրությունը (Դիտակետի համարը)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դասը	Ջրի որակի ընդհանրական դասը
Արփի լճի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (109)	–	2-րդ	2-րդ
Ախուրյանի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (110)	ԹՔՊ	3-րդ	3-րդ
Ապարանի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (111)	ԹՔՊ	3-րդ	3-րդ
Երևանյան լիճ	ամբարտակի մոտ (112)	ԹՔՊ, ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, ԸՍԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	align="center">4-րդ
		Նիտրիտ իոն	4-րդ	
Ազատի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (113)	–	2-րդ	2-րդ
Կեչուտի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (114)	ԹՔՊ	3-րդ	3-րդ

(*) ՀՀ ջրամբարների ջրի քիմիական որակի գնահատումը կատարվել է համաձայն ՀՀ մակերևութային ջրերի էկոլոգիական նորմերի (ՀՀ կառավարության 2011թ.-ի հունվարի 27-ի N 75-Ն որոշման հավելված N2):

Արաքս գետ

Արաքս գետի 6 դիտակետից վերցված փորձանմուշներում որոշված ցուցանիշներից, ըստ ձկնաստնտեսական նորմերով գնահատման, գերազանցվել են ԹԿՊ5-ի, ԹՔՊ-ի, ամոնիում, նիտրիտ, սուլֆատ իոնների, պղնձի, քրոմի, մանգանի, վանադիումի, ալյումինի և սելենի ՍԹԿ-ները: Գետից վերցված փորձանմուշներում դիտվում է վանադիումով բարձր աղտոտվածություն: Վանադիումի ՍԹԿ-ն գերազանցվել է 10.1-13.3 անգամ (բացառությամբ 25 դիտակետի փորձանմուշի):

Արաքս գետի Սուրմալու գյուղի դիմաց հատվածում 6.6 անգամ գերազանցվել է վանադիումի, 2.1 անգամ՝ պղնձի, 2.0 անգամ՝ քրոմի և մանգանի, 2.5 անգամ՝ ալյումինի համապատասխան ՍԹԿ-ները:

Արաքս գետի Հրազդան գետի թափման կետից վերև հատվածում 2.2 անգամ գերազանցվել է ամոնիում իոնի, 5.1 անգամ՝ նիտրիտ իոնի, 2.1 անգամ՝ պղնձի, 4.2 անգամ՝ քրոմի, 2.7 անգամ՝ մանգանի, 4.0 անգամ՝ ալյումինի և 1.8 անգամ՝ սելենի համապատասխան ՍԹԿ-ները:

Արաքս գետի Հրազդան գետի թափման կետից ներքև հատվածում 3.8 անգամ գերազանցվել է ամոնիում իոնի, 6.8 անգամ՝ նիտրիտ իոնի, 1.3 անգամ՝ սուլֆատ իոնի, 2.2 անգամ՝ պղնձի, 4.4 անգամ՝ քրոմի, 2.5 անգամ՝ մանգանի, 3.0 անգամ՝ ալյումինի, և 2.0 անգամ՝ սելենի համապատասխան ՍԹԿ-ները:

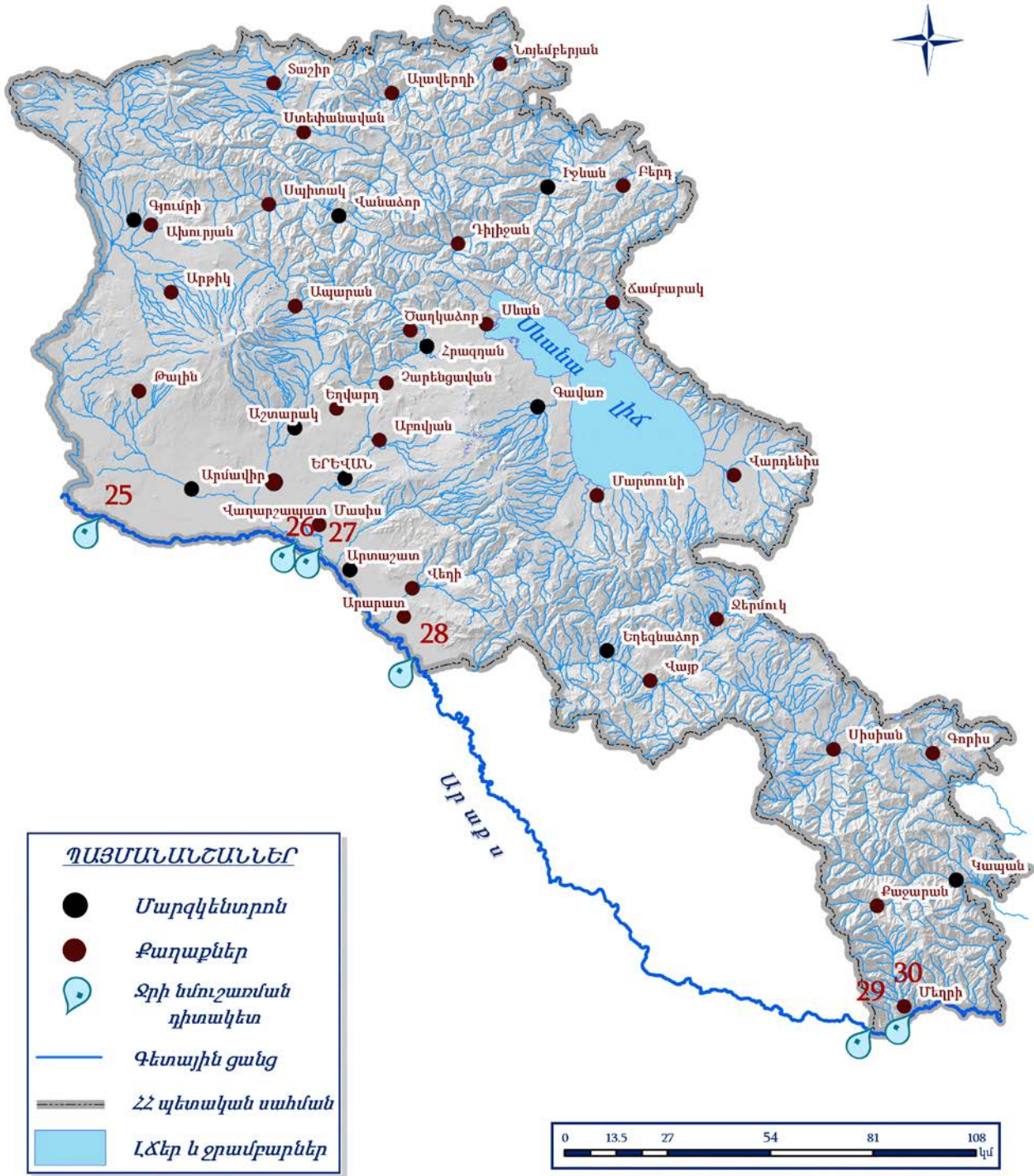
Արաքս գետի Արմաշից գյուղից ներքև ընկած հատվածում 6.2 անգամ գերազանցվել է նիտրիտ իոնի, 1.3 անգամ՝ սուլֆատ իոնի, 2.4 անգամ՝ պղնձի, 4.3 անգամ՝ քրոմի, 1.9 անգամ՝ մանգանի, 3.5 անգամ՝ ալյումինի, և 1.9 անգամ՝ սելենի համապատասխան ՍԹԿ-ները:

Արաքս գետի Ագարակ քաղաքից հարավ ընկած հատվածում 1.4 անգամ գերազանցվել է նիտրիտ իոնի, 1.9 անգամ՝ սուլֆատ իոնի, 2.4 անգամ՝ պղնձի, 4.8 անգամ՝ քրոմի, 1.2 անգամ՝ մանգանի, 3.4 անգամ՝ ալյումինի, և 8.2 անգամ՝ սելենի համապատասխան ՍԹԿ-ները:

Արաքս գետի Ագարակ քաղաքից հարավ-արևելք ընկած հատվածում 1.2 անգամ գերազանցվել է ԹՔՊ-ի, 1.6 անգամ՝ նիտրիտ իոնի, 1.9 անգամ՝ սուլֆատ իոնի, 6.2 անգամ՝ պղնձի, 5.1 անգամ՝ քրոմի, 2.4 անգամ՝ ալյումինի և 8.8 անգամ՝ սելենի համապատասխան ՍԹԿ-ները:

Որոշված մյուս ցուցանիշների պարունակությունները դիտվել են ՍԹԿ-ների սահմաններում:

ՀՀ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ԱՐԱՔՍ ԳԵՏԻ ՈՐԱԿԻ ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ ԴԻՏԱՅԱՆՑ

Սևանա լիճ

2016թ.-ին Սևանա լճի հիդրոքիմիական ուսումնասիրությունների համար վերցվել են նմուշներ լճի մակերևույթից և տարբեր խորությամբ կտրվածքներից (17 դիտակետից 50 փորձանմուշ): Համաձայն ստացված տվյալների Սևանա լճի թթվածնային ռեժիմն եղել է բավարար լճի բնական կենսագործունեության համար՝ դիտվելով թույլատրելի նորմի սահմանում:

Սևանա լճից վերցված փորձանմուշներում, ըստ ձկնատնտեսական նորմերի գնահատման, ՍԹԿ-ն գերազանցել են ԹՔՊ-ի, վանադիումի, քրոմի, մագնեզիումի, պղնձի և սելենի կոնցենտրացիաները: ԹՔՊ-ի և մագնեզիումի սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաները գերազանցվել են 1.2 անգամ, քրոմինը՝ 1.2-1.7 անգամ, վանադիումինը՝ 3.8-8.0 անգամ, պղնձինը՝ 1.4-1.5 անգամ, սելենինը՝ 1.2-6.5 անգամ:

Որոշված մյուս ցուցանիշների պարունակությունները դիտվել են սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաների սահմաններում:

Ծաղկաձորում շրջակա միջավայրի որակի մոնիտորինգ

«Ծաղկաձորում շրջակա միջավայրի որակի մոնիտորինգ» ծրագրի շրջանակներում 2016թ.-ին Տանձադբյուր գետից վերցվել է 24 փորձանմուշ: Տանձադբյուր գետի վերին հոսանքում ջուրը գնահատվել է «լավ» որակ (2-րդ դաս), իսկ Ծաղկաձոր քաղաքից ներքև հատվածում՝ «վատ» որակի (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով:

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրությունը (Դիտակետի համարը)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դասը	Ջրի որակի ընդհանրական դասը
Հրազդանի	Տանձադբյուր	Ծաղկաձոր քաղաքից վերև (311)	-	2-րդ	2-րդ
		Ծաղկաձոր քաղաքից ներքև (312)	ԹՔՊ, նիտրատ իոն, վանադիում, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր, կախված մասնիկներ	3-րդ	5-րդ
			ֆոսֆատ իոն, մանգան	4-րդ	
			Ամոնիում իոն	5-րդ	

Մակերևութային ջրերում որոշվող ցուցանիշների ցանկ

1. Ջերմաստիճան	25. Նատրիում
2. Գույն	26. Լիթիում
3. Հոտ	27. Կալցիում
4. Թափանցելիություն	28. Մագնեզիում
5. Կախյալ նյութեր	29. Սելեն
6. Էլեկտրահաղորդականություն	30. Ալյումին
7. Լուծված թթվածին	31. Քրոմ
8. Թթվածնի հագեցվածություն	32. Երկաթ
9. Թթվածնի հնգօրյա
կենսաքիմիական պահանջ	33. Մանգան
10. Թթվածնի քիմիական պահանջ	34. Պղինձ
11. Ջրածնային ցուցիչ	35. Ցինկ
12. Հանքայնացում	36. Արսեն
13. Կոշտություն	37. Ստրոնցիում
14. Հիդրոկարբոնատներ	38. Կադմիում
15. Սուլֆատներ	39. Կապար
16. Քլորիդներ	40. Կոբալտ
17. Ֆտորիդներ	41. Նիկել
18. Ֆոսֆատներ	42. Վանադիում
19. Ֆոսֆոր ընդհանուր	43. Մոլիբդեն
20. Նիտրիտներ	44. Բարիում
21. Նիտրատներ	45. Բերիլիում
22. Ամոնիում իոն	46. Բոր
23. Սիլիցիում	47. Անագ
24. Կալիում	48. Նավթամթերքներ

Էկոլոգիական նորմեր
(ըստ ՀՀ կառավարության 2011թ.-ի մայիսի 27-ի N 75-Ն որոշման)

Որակի ցուցանիշներ	Որակի դաս					Միավոր
	I	II	III	IV	V	
	զերազանց	լավ	միջակ	անբավարար	վատ	
Լուծված թթվածին	>7 կամ ՖԿ*	>6	>5	>4	<4	մգ Օ ₂ /լ
ԹԿՊ ₅	3	5	9	18	>18	մգ Օ ₂ /լ
ԹԲՊ _{Cr}	10	25	40	80	>80	մգ Օ/լ
Ամոնիում իոն	0,2 կամ ՖԿ	0,4	1,2	2,4	> 2,4	մգ N/լ
Նիտրիտ իոն	0,01 կամ ՖԿ	0,06	0,12	0,3	>0,3	մգ N/լ
Նիտրատ իոն	1 կամ ՖԿ	2,5	5,6	11,3	>11,3	մգ N/լ
Ֆոսֆատ իոն	0,05 կամ ՖԿ	0,1	0,2	0,4	>0,4	մգP/լ
Ցինկ, ընդհանուր	ՖԿ	100	200	500	>500	մկգ/լ
Պղինձ, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+20	50	100	>100	մկգ/լ
Քրոմ, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+10 (50)	100	250	>250	մկգ/լ
Արսեն, ընդհանուր	ՖԿ	20	50	100	>100	մկգ/լ
Կադմիում, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+1	ՖԿ+2	ՖԿ+4	>ՖԿ+4	մկգ/լ
Կապար, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+10	25	50	>50	մկգ/լ
Նիկել, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+10 (20)	50	100	>100	մկգ/լ
Մոլիբդեն, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ կամ 10	4xՖԿ կամ 25	8xՖԿ կամ 50	>8xՖԿ	մկգ/լ
Մանգան, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ կամ 100	4xՖԿ կամ 200	8xՖԿ կամ 500	>8xՖԿ	մկգ/լ
Վանադիում, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ+5 կամ 10	4xՖԿ	8xՖԿ կամ 100	>8xՖԿ	մկգ/լ
Կոբալտ, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ կամ 20	4xՖԿ կամ 50	8xՖԿ կամ 100	>8xՖԿ	մկգ/լ
Երկաթ, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ կամ 0,5	0,5	1	>1	մգ/լ
Կալցիում	ՖԿ	100	200	300	>300	մգ/լ
Մագնեզիում	ՖԿ	50	100	200	>200	մգ/լ
Բարիում	ՖԿ	2xՖԿ կամ 100	4xՖԿ կամ 250	1000	>1000	մկգ/լ
Բերիլիում	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	100	>100	մկգ/լ
Կալիում	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	8xՖԿ	>8xՖԿ	մգ/լ
Նատրիում	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	8xՖԿ	>8xՖԿ	մգ/լ
Լիթիում	ՖԿ	ՖԿ	-	2500	>2500	մկգ/լ
Բոր	ՖԿ	450	700	1000	>2000	մկգ/լ
Ալյումին	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	5000	>5000	մկգ/լ
Սելեն, ընդհանուր	ՖԿ կամ 10	20	40	80	>80	մկգ/լ
Ծարիր, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	8xՖԿ	>8xՖԿ	մկգ/լ
Անագ, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	8xՖԿ	>8xՖԿ	մկգ/լ
ԹԲՊ _{Mn}	5 կամ ՖԿ	10	15	20	>20	մգՕ ₂ /լ
Ընդհանուր անօրգանական ազոտ	1,5 կամ ՖԿ	4	8	16	>16	մգ N/լ
Ընդհանուր ֆոսֆոր	0,1 կամ ՖԿ	0,2	0,4	1	>1	մգ լ
Քլորիդ իոն	ՖԿ	2xՖԿ	150	200	> 200	մգ/լ
Սուլֆատ իոն	ՖԿ	2xՖԿ	150	250	> 250	մգ/լ
Սիլիկատ իոն	ՖԿ	2xՖԿ կամ 10	4xՖԿ կամ 20	8xՖԿ	>8xՖԿ	մգSi/լ
Ընդհանուր հանքայնացում	ՖԿ	2xՖԿ	1000	1500**	>1500	մգ/լ
Էլեկտրահաղորդականություն	ՖԿ	2xՖԿ	1000	1500**	>1500	մկՍիմ/սմ
Կոշտություն	2,8	10	20	40	<40	մգէկվ/լ
Կախված մասնիկներ	ՖԿ	1,2xՖԿ	2xՖԿ (30)	4xՖԿ	>4xՖԿ	մգ/լ
Հոտ (20°C և 60°C)	<2 (բնական)	2 (բնական)	2	4	>4	բալ
Գույն	(բնական)	>5 (բնական)	20	30	>200	աստ,

* ՖԿ - ֆոնային կոնցենտրացիա*

Ծանոթագրություն. 22 14 խոշոր գետային ավազանների գետերի, գետերի առանձին հատվածների և վտակների որակի ցուցանիշների ֆոնային կոնցենտրացիաները և էկոլոգիական նորմերի ամբողջական ցանկը տրված է <http://www.armmonitoring.am/> ինտերնետային կայքում:

**Մակերևութային ջրերի աղտոտվածության չափանիշներ
(ըստ 1990թ.-ին ընդունված ձկնատնտեսական նորմերի)**

Բաղադրամասերը և ցուցանիշները	Վնասակարության լիմիտացված ցուցանիշը	Սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/դմ ³
Լուծված թթվածին	Ընդհանուր պահանջները	6-ից ոչ պակաս
ԹԿՊ ₅	-//-	3,0
ԹՔՊ	-//-	30,0
Ամոնիում իոն (NH ₄ ⁺)	Թունագիտական	0,5 (N/դմ ³ - 0,39)
Նիտրատ իոն (NO ₃ ⁻)	Սանիտարա-թունագիտական	40,0 (N/դմ ³ - 9,0)
Նիտրիտ իոն(NO ₂ ⁻)	Թունագիտական	0,08 (N/դմ ³ - 0,02)
Ֆոսֆատ իոն(PO ₄ ²⁻)	Ընդհանուր պահանջները	3,5
Ընդհանուր երկաթ	Զգայարանական	0,5
Սելեն	-//-	0,001
Պղինձ	Թունագիտական	0,001
Ցինկ	-//-	0,01
Ալյումին	-//-	0,04
Վանադիում	-//-	0,001
Քրոմ	-//-	0,001
Մանգան	-//-	0,01
Կալիում	-//-	50,0
Կալցիում	-//-	180,0
Մագնեզիում	-//-	40,0
Նատրիում	-//-	120,0
Կոբալտ	-//-	0,01
Նիկել	-//-	0,01
Արսեն	-//-	0,05
Կադմիում	-//-	0,005
Կապար	-//-	0,1
Բրոմ	Սանիտարա-թունագիտական	0,2
Մոլիբդեն	-//-	0,5
Ստրոնցիում	-//-	2,0
Սուլֆատ իոն (SO ₄ ²⁻)	-//-	100,0
Քլոր իոն (Cl ⁻)	-//-	300,0
Իոնների զուգարը	Ընդհանուր պահանջներում	1000,0
Կախված մասնիկներ	Ընդհանուր պահանջներում	Կախված մասնիկների պարունակությունը բնական ֆոնից չպետք է գերազանցի 0,75 մգ/դմ ³

**«Արտակարգ բարձր աղտոտվածություն» և «բարձր աղտոտվածություն»
արտահայտությունների սահմանումը**

Բնական միջավայրի արտակարգ բարձր աղտոտվածություն համարվում է.

Մակերևութային ջրերի համար

Սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիայի գերազանցումը 100 և ավելի անգամ (այն նյութերը, որոնց համար սահմանված է ջրում լրիվ բացակայություն, որպես սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիա ընդունվում է 0,01 մկգ/դմ³)

- լուծված թթվածնի պարունակության իջեցումը մինչև 2 մգ/դմ³ և ցածր
- թթվածնի հնգօրյա կենսաքիմիական պահանջի (ԹԿՊ₅) պարունակությունը 60 մգՕ₂/դմ³ և ավելի
- ջրի հոտի՝ մինչև 4 բալ և ավելի ուժեղացումը, որը բնորոշ չէ տվյալ տեղանքի համար
- 6 կմ² տարածությամբ տեսահորիզոնի 1/3-ից ավելի տարածքով որևէ թաղանթի (նավթային, յուղային և այլ ծագման) առկայությունը
- փափկամարմինների, ձկների, գորտերի և այլ ջրային օրգանիզմների և ջրային բույսերի համատարած ոչնչացումը:

Բնական միջավայրի բարձր աղտոտվածություն համարվում է.

Մակերևութային ջրերի համար

- ՍԹԿ-ի գերազանցումը 10-ից մինչև 100 անգամ (նավթամթերքների, ֆենոլների և պղնձի իոնների համար՝ 30 -ից 100 անգամ)
- ԹԿՊ₅-ի կոնցենտրացիայի 15-ից մինչև 60 մգՕ₂/դմ³ պարունակությունը
- լուծված թթվածնի պարունակության իջեցումը 3-ից մինչև 2 մգ/դմ³
- մինչև 6 կմ² տարածությամբ տեսահորիզոնում ջրի մակերևույթի 1/4-ից մինչև 1/3 տարածությամբ թաղանթի առկայությունը (նավթային, յուղային և այլ ծագման)
- 6կմ²-ից ավելի տեսահորիզոնում ջրի մակերևույթի 1-ից մինչև 2կմ² տարածքով թաղանթի առկայությունը: